

គោរព. យើរិយាកសាបស្ត់សងកម

គូម៉ែវារីយើរិយាកសាបស្ត់សងកម

គូម៉ែវារីយើរិយាកសាបស្ត់សងកម
គូម៉ែវារីយើរិយាកសាបស្ត់សងកម

សហបន្ទុលិត
ករណីសាលាថាមទីនឹង
សាលាប័ណ្ណិជ្ជាយនិងអាសយដ្ឋាន (វយស.)

สนับสนุนโดย

ที่ปรึกษา

ศ.นพ.วีระศักดิ์ จงสุวิวัฒนวงศ์

ผศ.ทพญ.ยังคณา เที่ยวนนทรี

บรรณาธิการ

คร.เมตตา ภูนิช

ศุภวรรณ พิ่งรักษ์

ดร.นพ.วรสิทธิ์ วงศ์ร่วมชัย

นิพนธ์ รัตนกานต์

เลขา เกลี้ยงเกด้า

กองบรรณาธิการ

ฟาร่าห์ นีบือชา

รายชื่อคณะ นามะ

บัญชี มีระยะ

อับดุลกอวีส์ เจ๊โถง

พีรดาวย์ คง

กอยรีบีรักษ์ ประยีเจนะ

อาเมี่ยนีรักษ์ บาราบทายะ

เสนห์ เปาะหนัด

นาดา มนตรีรัตน์

ไฟชอด ยูโซะ

ช่างภาพ

สมศักดิ์ หุ่นงาม

พิมพ์ที่ :

ไกคิว มีเดีย 089-4660752

จำนวนพิมพ์ :

2,000 เล่ม

จัดทำและสนับสนุนโดย

สถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.)

ISBN 978-616-7375-05-2

คำนำ

ເຢີຍຍາກລັບສູ່ສັງຄມ

“...ວັນທີແພນໂດນຍິງຕາຍ...ກີ່ໄນມີວັນສືນຫົ່ວ້າຫົວົວ...ທັສົງຈາກວັນນີ້ກີ່ອຍ່າແດໃນບ້ານ ໄນກຳລັດອອກໄປໄທນ ກລັວ ໄນຮູ້ເຕີ້າຈະມາຍິງເຮາມເມື່ອໄທຣ໌...ກລັວຄນອື່ນຈະວ່າ ຈະຂ່າຍເຫັນແມ່່ໜ້າຍອຍ່າງເຮາ ໄນຮູ້ຈະທຳ ຍັງໃຈ ມອງໄມ່ເກີ່ນທາງຫ້າງໜ້າເລີຍ...”

ຄລອດ 6 ປີທີ່ຜ່ານມາ ໄພໃຕ່ທ່ານແຮງໄຕ້ເພັດລາຍໄປທ້າວຖຸກຫຍ່ອມຫຼັ້າຂອງໝາຍແດນໃຕ້ ແລະໄໝ້ມໍາ ດານໄປປຶ້ງພື້ນທີ່ອື່ນ ພ ຂອງສັງຄມອ່າງກວ້າງຂວາງ

ເລົາດຳນັ່ງທີ່ຫລຸງເຫີ້ມຈາກກາරກັດກິນຂອງຄວາມຮຸນແຮງ ຕື່ອ ຄວາມທຸກຫຼັບແສນສາຫັກສູ່ຂອງຄນທີ່ບັງທຶນ ອູ້ໜ້າງໜັງ ນໍາຕາຈາກການສູ່ສູ່ເລີຍຜູ້ເປັນທີ່ວັນນີ້ມາການມາຍປະគຸຈະທະແໜ່ງຄວາມທຸກຫຼັກທີ່ທ່ານທັບຜູ້ຄຸນ ເຫັນ

3 ປຶ້ງອົນ ຈາກຄນເລີກ ພ ນ້ອຍຄນ ອົງຄົກຮັນທີ່ໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນທ່ານກລາງວິກຖີຂອງສັດາກຣານີໃນ ພື້ນທີ່ ດ້ວຍໂຄກສອນວິບຫວີ່--ແຕ່ດ້ວຍຄວາມຫວັງຂັນເຈີດຈັກວ່າ ພາກເຂົາຈະສາມາດນີ້ສ່ວນຫ່ວຍແປ່ງ ເບາກຄວາມທຸກຫຼັກຂອງເພື່ອນນຸ່ມຍົບຕົວໄດ້ບ້ານ

วันนี้ ในด้านหนึ่ง ศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้ (ศวสช.) ได้พยาบาลหาความกังวลบางสิ่งของทะเลแห่งความทุกข์ ตัวยกการจัดการระบบฐานข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบและการศึกษาทางวิชาการ ตัวเลขที่มีข้อมูลเหล่านี้ทำให้สังคมได้เห็นถึงปริมาณทดลองของความต้องการความช่วยเหลืออย่างมากและดำเนินการแห่งนี้ของผู้ได้รับผลกระทบแต่ละราย อีกด้านหนึ่ง ศวสช. ได้เยี่ยมเยียนผู้ได้รับผลกระทบ ที่ละราย ที่ละราย ด้วยการยื่นมือให้พวกราชการเหล่านี้ยกขึ้นหัวเรือนที่อยู่ในตัวกัน

จากหญิงม่ายที่เก็บตัวอยู่กับบ้านตัวยุคความหลากหลายและโลกเครัวบันแรมปีหลังจากสามีถูกยิงตาย ตัวยุคหลายมือและห้าใจที่ยืนยื่นให้เป็นหลักยึดในหัวใจเวลาอันมีค่า มีความสุขในวันนี้ผู้หญิงคนเดียวganได้เลิ่นตามองไปยังแสงสว่างที่ขอบฟ้าข้างหน้า ลูกสาวตั้งหลักไว้ก่อนคนในชุมชนให้ร่วมกันรุ่นประกอบอาชีพเดิ่งชีวิต ร่วมกันตั้งกองทุนไว้ช่วยเหลือคุณแม่กันและกัน แล้วบังก้าร์ข้ามกองเด็กๆ ร่วมครอบครัว ยืนมือไปประดับประดงบุตรที่ประสบชะตากรรมเดียวกับคนอื่น ๆ

คนจะผิดทำให้หนังสือมีความประณานกว่า เรื่องราวดีๆ ในหนังสือเล่มนี้ จะมีส่วนช่วยจุดประกายให้คนที่กำลังพยายามอยู่ทางเลือกนี้คิดได้เห็นว่า เราจะมีความหวังเป็นเครื่องนำทางของชีวิต และให้สัมภัยให้เห็นว่า หยดน้ำที่หล่นออกจากหัวใจที่มีข้าคไม่รวมด้วยผู้คนเล็กๆ เหล่านี้ เป็นต้นที่หมายถึงถูกทางไฟที่ขยายแคนได้ ที่จะหยุด ที่จะหยุด และจะช่วยล้างความน้ำตาของเพื่อนมนุษย์รอบตัวในทางเดินความทุกข์นี้ให้สักวันหนึ่ง

บรรณานิการ

มิถุนายน 2552

จังหวัดชายแดนภาคใต้

คำนิยม

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ. ประเวศ วงศ์

ผู้อ่านทันฉบับหนังสือ “ศวชาต. เยี่ยวยากลับสู่สังคม” เล่นนี้แล้วทำให้รู้สึกว่าสังคมนี้มีความหวังท่ามกลางความสิ้นหวังของปัญหาไฟใต้ที่ร้อนแรงประคุไฟในโถกันต์ การเข่นฆ่าเพื่อนมนุษย์ตาย ๆ ก่อให้เกิดความทุกข์ยากแสนสาหัสจากความพัสดุพราจากปัญหาของชีวิตที่บังอยู่ที่ต้องแบกรับปัญหาความเจ็บป่วย ทุพพลภาพ และปัญหาความยากงานแสนเชื้ญจากการไม่มีอาชีพ ไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้ ความทุกข์ใหญ่โตเหมือนถูกแผ่นดินกดหน้า แต่ท่านถ่ายทอดความทุกข์ประคุตานราหงเป็นเหล่านี้ มีการเยี่ยวยา

การเยี่ยวยาด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ตัวนั้น ๆ ไม่แฟงด้วยความคิดหรืออุดมการณ์ใด ๆ หัวใจของความเป็นมนุษย์ที่เข้ามาเรื่องกันก่อให้พังชีวิตอันเป็นพิพิธ์ที่ชุมชนชีวิตให้กลับคืนมาได้

ศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้ (ศวชาต.) มีภารกิจทำงานที่ควรสังเกตค่อนข้าง “วิชาการ” คำว่าวิชาการในที่นี้หมายถึงว่าไม่ใช่ช่วยเหลือคู่ยไปโดยไม่รู้สถานการณ์ความเป็นจริง เช่น ไม่รู้ว่าผู้ได้รับผลกระทบมีจำนวนเท่าใด อยู่ที่ไหนบ้าง มีความเสียหายอย่างไร ได้รับการเยี่ยวยาเพียงพอทั่วถึงหรือไม่ จะทำอย่างไรต่อไปกับชีวิต สังคม เศรษฐกิจ มีองค์กรใดที่อยู่ในข่ายจะให้ความช่วยเหลือได้ แต่

ยังไม่ได้ช่วยเพราะ “เมรู” ศวชต. ทำงานวิชาการโดยทำให้ “รู” ทั้งหมด และ “รู” ถึงกัน เมื่อ รูทั้งหมดและรูถึงกันก็เข้มข้นอย่างมากเป็นนุษย์ของทุกฝ่ายเข้ามาร่วมเยี่ยวยา

การร่วมเยี่ยวยาที่ให้เกิดพังศรัพathamahaśāla ศรัพathamahaśāla ในความตื่นรู้มีจริง

วิธีทำงานของ ศวชต. ควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากการสำรวจให้รู้สถานการณ์ ความเป็นจริงทั้งหมด และทำให้รู้ถึงกันนั้นทำให้เกิดผลใหญ่ ทำให้เกิดผลมากกว่าการทำคุณไป ด้วยใจป่วยเดียวโดยไม่ “รู”

การเยี่ยวยาใช่ว่าหมายถึงเรื่องเฉพาะหน้าเท่านั้น แต่เยี่ยวยาเพื่ออนาคตอีกด้วย โดย ส่งเสริมภาระนักวิเคราะห์ร่วมทำ เพื่อสร้างสัมมาชีพ และสร้างการอยู่ร่วมกัน การรวมตัวกัน เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ด้วยการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลรอบตัวมาเป็นความรู้ เพื่อทำให้งานของกลุ่มสำเร็จ ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นการวิจัยเพื่อชีวิต สงค์ เศรษฐกิจ ของชาวบ้านเอง นำไปสู่การแก้ปัญหาชีวิตได้ เมื่อทำได้ชาวบ้านก็จะมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง มีความสำนึกรักในศักดิ์ศรี และคุณค่าของตัวเองที่จะสร้างชีวิต สงค์ เศรษฐกิจที่ดีได้

ถ้าชาวบ้านกลุ่มเล็ก ๆ รวมตัวกันแก้ปัญหาชีวิต สงค์ เศรษฐกิจของตนเองได้ ขยายไปเติมพื้นที่ ก็จะเกิดสงค์สันติสุข

วิถีทางแห่งการเยี่ยวยาด้วยใจและการสร้างความรู้ จึงเป็นหนทางสร้างสงค์สันติสุข

วิธีทำงานของ ศวชต. จึงสำคัญยิ่งนัก ขอให้ทุกภาคส่วนของสงค์ ได้สนใจวิธีทำงาน เช่นนี้ แล้วช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนกลุ่มเล็ก ๆ ที่เรียนรู้ สร้างความรู้ ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาชีวิตสงค์ เศรษฐกิจ ให้ “กลุ่มเพื่อชีวิต” เรียนรู้เกิดขึ้นเติมพื้นที่ ทั่วประเทศ ศักดิ์ศรีชาติพึงบังเกิดขึ้น

ผนขอขอบคุณทุกคนที่เกี่ยวข้อง ศวชต. ที่ร่วมกันทำงานด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ และด้วยการสร้างความรู้ งานของท่านจะนำไปสู่การสร้างศักดิ์ศรี ทั้งในประเทศไทยและต่อไป ในประเทศไทยอีก ฯ อีกด้วย

๑๑ ก.พ. ๒๕๕๓

คำนิยม

โดย ศาสตราจารย์ นพ.วีระศักดิ์ จงสุกิจวัฒน์วงศ์

ความแตกต่างที่ถูกกำหนดมาแล้วในประวัติศาสตร์ ถูกความรังเกียจเดี่ยคัดันทึปูงแต่งให้เพิ่มความซัคแห้งและพัฒนาไปเป็นความรุนแรง ความท้าทักกล้าและความสูญเสียโศกเศร้า ในความมีคุณหม่นหมองเหดหู่ คงอยู่หนึ่งในพื้นที่ค่ออย ๆ รวมตัวกัน ขับน้ำตา เย็บยาให้ความอบอุ่นแก่ผู้ซึ้งร้าย ทำให้ชีวิตและสังคมที่เหลืออยู่บังมีความหวัง ขอพลังแห่งความศรัทธา ในเชิงคิดมนุษย์และการจัดการที่ดี จนนำพาเราไปสู่การรวมพลังช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสร้างเงื่อนไขสุสัสนติภาพและความเจริญรุ่งเรืองในอนาคต

สารบัญ

เรื่องเด่าก่อนเข้าเรื่อง	9
แรกเริ่มเดิมที่	13
ภารกิจหลักของ ศวชต.	17
การจัดการข้อมูล เที่ยวนิคนำทางลูกการเรียนภาษา	21
เขียนภาษาลับสู่สังคม	24
หมายเหตุ 3 ปี ความพยายามกลางกรุ่นไฟต์	25
สารรีบูตได้รับผลกระทบฯ	
ก่อนเด็กที่ได้รับผลกระทบฯ	
ศวชต. กับการซ่อมเหลือด้านอาชีพ	
การพัฒนาศักยภาพแก่น้ำสตรี	
ก่อนผู้พิการทุพพลภาพจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	
ศวชต. กับเครื่องขยายความร่วมมือ	57
ก้าวต่อไปของ ศวชต.	67

ເວົ້ອງເລັກກ່ອນເຂົາເວົ້ອງ ບທທດສອບຂອງ ... ວັດ

ນ ຜູມຊັນແກ່ໜຶ່ງໜຶ່ງໃນພື້ນທີ່ເກົຍຮະແງ ຈັງຫວັດນວາຮິວາສ

ວັດ (ນາມສນມຕີ) ສາວເຂົ້າໃໝ່ໄປມັງກອນ 36 ປີ ເລັກໃຫ້ຟັງວ່າ ເຂົ້າພົບຮັກກັບສາມື ແລະ ລົງຫລັກປັກຈຸານຂ່າຍກັນສ້າງຄວບຄວາມແສນສຸຂະເປັນເວັກາກວ່າ 10 ປີມາແດ້ວັນແຜ່ນດິນປາຍ ຕ້າມຂາວານ ດ້ວຍເຫຼືອມັນວ່າດິນແດນແກ່ນໜີ້ອົບອວລໄປດ້ກົບວິຖີ່ແກ່ນມີຕຽກພັບແລະຄວາມທຽງຈໍາແສນງານ ແມ່ນຜູ້ຄັນຈະຝຶກແພັກທັງສານນາແລະຄວາມເຂົ້າ ແຕ່ທຸກຄວາມໃຈກັບລູກຮ້ອຍຮັດດ້ວຍສາຍສັນພັນທີ່ຕໍ່ກັນ

ຊື່ວິຕຄວບຄວາຂອງເຂົ້າພົບຮັກກັບສາມື ເປົ້າມີການປັບປຸງສຸຂະພາບສັນພັນທີ່ ‘ວິຖີ່ແກ່ໜຶ່ງຂີສລາມ’ ທຳມາຫາກິນຂອ່າງສຸງສົງໂຄຍື້ດາຂີ້ພົກພັນຢ່າງໃນຕາດ ກຣະທັງມືທາຍາທສັນສຸກລວມ 4 ຄນ ເປັນຍາຍ 3 ຄນ ແລະພົງ 1 ຄນ

ໂຄກລ້ວນໄມ່ແນ່ນອນ ຂະນະກາລເວລາໄມ່ເຄຍຫຼຸດນິ້ງ ເນັດເຊັ່ນຊື່ວິຕທີ່ບໍ່ອ່ມພົບພານການ ເປັ້ນແປລັນໄໝ່ທາງໄກກໍທາງໜຶ່ງ ໂຊື່ຮັບຍັດທີ່ຂະຕາເຊື່ວິຕຂອງເຂົ້າພົບຮັກກັບຄວາມກັບຜັນ ພານພບ ກັບຄວາມສູງເລີຍແດນນຳມາຊື່ງຄວາມປວດວ້າວິຕໃນຂີວານຄູ່ເໝື່ອນຍາກຈັກເຢືຍວາຍາໃຫ້ກັບຄືນໄດ້ຕິດເຄີມ

ປີ 2546 ເກີດເຫດກາຮັນໄຟໄໝ້ນ້ຳນັ້ນທີ່ເຂົ້າໄດ້ພັກອາຍີເປັນຮົ່ວເງາໄທ້ແກ່ຊື່ວິຕ ທຳໃຫ້ສາມື ແລະ ລູກຂາຍ 2 ຄນລູກໄຟລວກຮຸນແງ ນອກຈາກທຳໃຫ້ຄວບຄວາຂອງເຂົ້າພົບຮັກກັບແບບສິນເນື້ອປະຕົວດັ່ງ ຍັງໄດ້ຝັກຮອຍແພດເປັນບົນຮ່າງລູກຂາຍສະຫຼອນດຶງຄວາມສູງເລີຍທີ່ໄດ້ຮັບອ່ານົມືເຄຍຄາດຜົນນາກ່ອນໃນຊື່ວິຕ

3 ปีต่อมา เคราะห์ช้ำกรรมชักอีกครั้งกับสมาชิกในครอบครัว เมื่อสามีของเรอถูกกลบ
ยิงบนถนนสายระแวงมรรคา ระหว่างไปเยี่ยมลูกในวันเมืองราชวิถี เขายังได้อบ่าม่งน้ำยิ่งกว่า
วันนั้นตรงกับวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 สามีของเรอเสียชีวิตจากพิษบาดแผลทันที และ
เชือกี้ว่าเขาคือหนึ่งในเหยื่อของผู้เคราะห์ร้ายจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
ในพื้นที่ แต่ปัญหาคือ ภายใต้ความโกร唆และสูญเสีย ครอบครัวของเรอกลับไม่ได้รับการช่วย
เหลือเยี่ยวยาจากหน่วยงานใด ๆ ทั้งสิ้น

หลังจากสามีเสียชีวิต ว่าคู่จึงจำเป็นต้องพลิกบทบาทจากแม่บ้านมาเป็นหัวหน้าครอบครัว ที่ต้องดูแลลูกอีก 4 ชีวิตทันที กลายเป็นภาระใหญ่ที่ต้องแบกรับหลังสามีจากไป

ในปีเดียวกันนั้นเอง เคราะห์ที่กรวยช้าเติมเชือดถูก ๆ อย่างไม่ปราณีอีกคราหนึ่ง หลังสามีเสียชีวิตประมาณ 3 อาทิตย์ เหตุร้ายมาเยือนเชือดถึงบ้าน วันนั้นมีคนมาขอเชือดที่บ้าน จากที่คิดว่าเป็นถูก้าวามากหันถึงเรื่อง แต่กลับเปลี่ยนท่าทีเป็นคนร้ายที่ขักอาชุบชีบันและลุ้นกระสุนใส่เชือดหลายนัด ก่อนจะหอบหนีไป เพื่อนบ้านรีบช่วยนำเชือดลงโรงพยาบาลด้วยการสาหัส เรียกได้ว่าเป็นตายเท่ากัน แต่ด้วยจิตใจห่วงใยถูก เชือดจึงกัดพันอดกดันความเจ็บทางกาย และดังใจว่าจะต้องมีชีวิตรอยกาลับไปแล้วให้ได้

ເຫັນອນໜາດສຕືບຢູ່ທາງວັນ ຂະນະທີກະສຸນຢັງຜົງອຸປະນຸມແກ້ນແລະຕ້ອງຝ່າຕົກອອກ ດວກຕາ
ຂ້າງຂວາບຄົນນິຈາກແຮງກະສຸນ ເນີສະສນທີມີອຸປະນຸມເພີ່ມໄນ້ກີ່ພັນບາທຕ້ອງໜາດໄປເປັນຄໍາໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອ¹
ຮັກໝາຍພຍານາລົດຕົວເອງ

ชี้งั้นยังไม่มีขั้นตอนการเขียนหนังสือรับรองจากสามฝ่ายคือ ตำรวจ ทหาร และฝ่ายปกครอง เพื่อรับรองว่าเหตุการณ์ที่เกิดมาจากการณ์ความไม่สงบ เชื่อถึงยังไม่ได้รับการเยี่ยงยาจากหน่วยงานใด ๆ เนื่องด้วยกับกรณีของสามี ภาระทั้งหลายเดือนผ่านไปที่เชื่อต้องก้มหน้ารับประทานรวม เชื่อเรื่องว่า...นี่คือ ‘บททดสอบของพระผู้เป็นเจ้า’

หลายเดือนผ่านไป ที่เชื่อต้องสู้ทนกับความเจ็บปวดทางร่างกายจากบาดแผล และความบอบช้ำทางจิตใจจากการสูญเสียสามี

หล่ายเดือนผ่านไป ที่เชื่อต้องเบลี่ยนบทบาทของคนจากแม่บ้านผู้เป็นข้างเท้าหลังมาเป็นผู้นำครอบครัว ข้างเท้าหน้าที่มีภาระเต็มป่า

หล่ายเดือนผ่านไป ที่คุณต่างถินอย่างเชื่อต้องแบกภรรยาใช้จ่ายบิ๊กบาก ไม่ถูกใจเป็นค่าจัดพิธีศพสามี ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ากินค่ายู่ประจำวัน จนมีหนี้สินพอกเพน

“

ตั้งนั้นเพื่อให้เชือได้เข้าถึงสิทธิ์ของผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ และเติมเต็มคุณภาพชีวิตที่ขาดพิร่องไปศวัสดิ์. จึงประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องด้านการเยียวยา

”

เชอจะพึงคร ???

ต่างเดยผ่านมาjanถึงวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2550 สูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้ (ศวัสดิ์) จัดประชุมเครือข่ายนักเยียวยาและผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการโดยตรงจากคนในพื้นที่ ว่าดีเป็นหนึ่งในผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่ได้เข้าร่วมแกลบเปลี่ยนความเห็นในการประชุมครั้งนี้ จากการเข้าร่วมประชุม ทำให้ผู้เคราะห์ร้ายรายนี้แยกใจเยื่อไห้ไว้ว่า ตนเองไม่เคยได้รับการเยียวยาจากหน่วยงานใด ๆ เลย ทั้งที่มีสิทธิ์ควรได้รับการคุ้มครอง

ตั้งนั้นเพื่อให้เชือได้เข้าถึงสิทธิ์ของผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ และเติมเต็มคุณภาพชีวิตที่ขาดพิร่องไป ศวัสดิ์. จึงประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องด้านการเยียวยา เช่น

- ประสานงานกับโรงพยาบาลราษฎร์并与วิภาวดีกรุงเทพฯ และสำนักงานเขตฯ ให้ดีเป็นคนไข้ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
- ประสานงานไปยังโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อ

ประเมินการค่ารักษาพยาบาลดวงตาข้างขวา แล้วแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสรับทราบ และให้การช่วยเหลือประชาชนกับสถานีตำรวจนครบาลเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อสรุปจำนวนครึ่ง

- ประชาชนกับประธานคณะกรรมการที่บ้านศรีษะกิจพเพียงและฟาร์มตัวอย่าง บ้านรอดันนาถ ตำบลกระดุง อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เรื่องขอความอนุเคราะห์ให้ได้เข้าไปอยู่ในหมู่บ้าน

- ติดตามความคืบหน้าเรื่องเงินช่วยเหลือจากสำนักงานควบคุมความประพฤติจังหวัดนราธิวาส กระทรวงยุติธรรม

ทั้งหมดคือส่วนหนึ่งที่ผู้ประสบเหตุส่วนใหญ่ไม่สามารถทำได้โดยลำพัง ด้วยเหตุปัจจัยที่ชับช้อนที่ต้องอาศัยความเข้าใจและเดา จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ ศวชช. ยินดีที่ได้เข้าไปร่วมประสานเชื่อมโยง และเติมเต็ม

ณ ปัจจุบัน คาดผลทางกายของค่าที่หายสนิทที่แล้ว ดวงตาที่สูญเสียไปถูกแทนที่ด้วยดวงตาพลาสติก แม้จะไม่สามารถใช้ดวงตาเดิมได้ เพราะต้องหยุดตาทุกวัน และต้องเดินทางไปรักษาดวงตาที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์อย่างต่อเนื่องเดือนละ 2-3 ครั้ง แต่ก็ช่วยเสริมนุ่กดึงของเชือกให้ดูดีขึ้น และยังสามารถด้ามขายที่คลาดเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงดูอยู่ ๆ ตามสมควร

แม้จะผ่านเหตุการณ์ยากลำบากมาหลายครั้ง แม้จะพ้นพบความสูญเสียมากครั้งแล้ว ครั้งเล่าแต่ครั้งต่อไปใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ชายแคนได้แห่งนี้ด้วยความอดทนและเชื่อมั่น อย่างน้อยเชื่อว่าเพื่อนๆคนดูแลจะดูแลดูแล ทั้ง 4 คน รวมทั้งความอบอุ่นที่ได้รับจากเพื่อน ๆ คนในพื้นที่และความเชื่อมั่นในหลักศาสนา

ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับเชือกและครอบครัวนั้น เชือกไม่เคยโกรธใคร

กดีเชือกเพียงว่า เป็นสิ่งที่พระเจ้ากำลังทดสอบความอดทนของเชือนั้นเอง

แรกเริ่มเดิมที่

พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ฝ่าความรุ่งเรืองและล่มสลายมาหลายยุค หลายสมัย แต่ทุกยุคสมัยพื้นที่แห่งนี้ล้วนอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ ผู้คนส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ยึดมั่นอยู่ในหลักธรรมศาสนา ผู้คนหลากหลายเชื้อชาติหลายวัฒนธรรมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและเกื้อกูลกัน

ทราบกระทั่งไม่กี่ปีมานี้ เมื่อการแสลงภัยต้นแฟชญะไปทั่วโลกพร้อมรูปแบบการแข่งขันของยุคทุนนิยมเสรี นำมาซึ่งปัญหาที่หลอกหลอนและซับซ้อน ทั้งเชิงสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมประเพณี และศรัทธาความเชื่อ เกิดการแย่งชิงอำนาจ เกิดปัญหาตามนานากราม ไม่ใช่จะเป็นปัญหาอาเสพติด การศึกษา การอุปกรณ์การร้าย ฯลฯ

จังหวัดชายแดนใต้ที่เคยสงบสุข จึงมิอาจรอดพ้นจากสิ่งเหล่านี้ได้ !!

ในช่วงที่ผ่านมา โครงสร้างครอบครัวและสังคมที่เข้มแข็งในพื้นที่ชายแดนได้รีบิ่นอ่อนแอลง เห็นได้จากการจัดลำดับความยากจนที่ภาคใต้ติดอันดับท้าย ๆ ของประเทศไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย ยิ่งกระแสตุนนิยมเข้ามามี

“ แต่เหมือนว่า จะมีหมอกে่งมาช่วยรักษาให้คนใช้อาการตื้น แต่คนใช้เองกลับไม่รู้จักดูแลตนเอง ทำให้ไม่นานโรคร้ายก็กลับมาอีก การรักษาที่ได้ผลจริงต้องดำเนินอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน ด้วยความร่วมมือร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะส่วนร่วมจากภาคประชาชน ”

สิ่งสำคัญที่สุด คือ คนในพื้นที่จะต้องสามารถแก้ปัญหาได้เองในระยะยาว

”

ขิทวิพลด่อวิถีชีวิต ระบบความคิด และความเป็นอยู่ของผู้คน ยิ่งกล้ายิ่งเป็นๆกันที่ทำให้ังหวัดชายแดนใต้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการต่อสู้และท้าทายอำนาจราชสูง โดยก่อตุ่นผู้ไม่หวังดีที่ใช้ความเชื่อทางศาสนามาเป็นเครื่องมือต่อสู้และสร้างความแตกแยกในสังคม กล้ายิ่งปัญหาเรื่องรังและรุ่นแรง กระทั่ง ‘ปัญหาไฟใต้’ ถูกจดค้นดูให้เป็นปัญหาระดับชาติที่ต้องได้รับการแก้ไขเยียวยาอย่างเร่งด่วนในทุกรัฐบาล

ตลอดระยะเวลา 6 ปีของสถานการณ์ความไม่สงบรอบใหม่ หากนับเนื่องจากวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2547 ที่เกิดเหตุการณ์ปัลลันบีน แม่การรัฐได้ทุ่มเทงบประมาณมหาศาลลงมาในพื้นที่เพื่อเร่งรัดคลีฟลายปัญหาที่เกิดขึ้น และนำสันติสุขคืนสู่พื้นที่ในเร็ววัน แต่ก็ถูกเหมือนว่าการสร้างเสถียรภาพการทำงานยังคงมีปัญหามากมาย แม้นหน่วยงานต่าง ๆ จะพยายามทำงานร่วมกันให้เกิดความเป็นเอกภาพ เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วยโครงการพัฒนานานัปการ กอบปรับความร่วมมือของภาคเอกชนจากส่วนกลางที่รวมพลลงมาช่วยพื้นที่อย่างเต็มกำลัง

แต่เหมือนว่า จะมีหมอกে่งมาช่วยรักษาให้คนใช้อาการตื้น แต่คนใช้เองกลับไม่รู้จักดูแลตนเอง ทำให้ไม่นานโรคร้ายก็กลับมาอีก การรักษาที่ได้ผลจริงต้องดำเนินอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน ด้วยความร่วมมือร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะส่วนร่วมจากภาคประชาชน

สิ่งสำคัญที่สุด คือ คนในพื้นที่จะต้องสามารถแก้ปัญหาได้เองในระยะยาว

หากจะว่าไปแล้ว แม้การรัฐ ภาคเอกชน รวมถึงองค์กรอิสระต่าง ๆ พยายามเข้ามาให้การช่วยเหลือเยี่ยวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในชายแดนได้มา ร่วมคงทิ่งทศวรรษ แต่รูปแบบการให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญในด้านเศรษฐกิจ และเพื่อการดำเนินการชีวิตให้ผ่านพ้นช่วงวิกฤตไปได้เท่านั้น เช่น การมอบเงินช่วยเหลือเบื้องต้น ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเพียงชั่วครั้งชั่วคราว แต่ไม่มีการวางแผนรองรับในระยะยาว

เพราะเชื่อว่า สิ่งสำคัญที่เกินกว่าด้านการเงิน คือ เรื่องของจิตใจ อาชีพ และสังคม นี่เองจากผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสภาพพิจิตรฯ จะส่งผลไปถูกปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพกายและจิต ไม่กว่าจะเป็นความเครียด ความวิตกกังวล ความอกสั่น ความแพ้ดัน ความเลี่ยงซัง ความเครียดาดิ้น สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมที่ซับซ้อนตามมา

แนวคิดการจัดตั้งหน่วยงานที่จะทำงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ควรเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นวิชาการ มีความเป็นกลาง เป็นที่เชื่อถือและยอมรับของคนทั้งใน และนอกพื้นที่ มีความเป็นอิสระ คล่องตัวในการทำงาน พร้อมเป็นศูนย์ประสานงานและศูนย์วิชาการที่คุ้มครองนักวิชาการ โดยมีคนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเป็นกลไกขับเคลื่อนงานอย่าง เป็นระบบ นั้นจึงเป็นจุดกำเนิดสำคัญของศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือ ศรีสะเกษ. จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ด้วยความร่วมมือของกองทุนสมานฉันท์แห่งชาติ และสถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.) โดยความเห็นชอบจาก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.ประเสริฐ อะสี ประธาน กองทุนสมานฉันท์แห่งชาติ ศาสตราจารย์ นพ.วีระศักดิ์ จงสุวัฒนวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.) และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยะ พิจิตร คณบดีคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ม.อ.) วิทยาเขตปัตตานี

ทั้งนี้เบื้องต้น กองทุนสมานฉันท์แห่งชาติได้สนับสนุนทุนดำเนินการเป็นเงินจำนวน 3 ล้านบาท ส่วนคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.อ. ปัตตานี ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ และปีตอมาให้จัดตั้ง ศรีสะเกษ. ที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (มนร.) จ.นราธิวาส และที่วิทยาลัยบรมราชชนนี ยะลา ตามลำดับ เพื่อให้งานการจัดการรัฐ ชี้แจงและให้ความช่วยเหลือครอบคลุมมากขึ้น

นอกจากนี้ มีการจัดทำบุคลากรในพื้นที่ ทั้งชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม มาทำงานร่วมกัน โดยแบ่งเนื้องานเป็น 3 ส่วนสำคัญคือ งานการจัดการฐานข้อมูล งานเยี่ยวยา และงานวิจัย

“

ในแต่ละกรณีของผู้ได้รับผลกระทบฯ มีบริบทที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบที่ได้รับความเสร้าโศกเสียใจที่มีอยู่ หรือแม้กระทั่งความช่วยเหลือที่ต้องการก็แตกต่างหากหลาย ดังนั้นการ ‘เข้าใจ’ และ ‘เข้าถึง’ ผู้ได้รับผลกระทบฯ เหล่านี้จึงเป็นความสำคัญอันดับแรก ก่อนจะเริ่มเข้าไป ‘พื้นฟู’ ความเป็นอยู่ในแต่ละราย

”

การกิจหลักของ ศวชต.

ศวชต. ก่อตั้งขึ้นด้วยเจตนาคือร่วมกันของแพทย์หน่วยงานและแพทย์บุคคลที่ต้องการให้เป็นหน่วยงานที่สามารถตอบสนองต่อปัญหาความต้องครองของผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบ ให้การช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยหรือผู้บาดเจ็บนั้นอย่างครอบคลุมทั่วถึง เกิดความยั่งยืน และเรื่องประสานให้ผู้ได้รับผลกระทบฯ ได้รับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว ตรงตามความต้องการมากที่สุด ทั้งหมดคือเนินไปโดยใช้ตัวเลขและข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบฯ เป็นเครื่องที่กำหนด

การช่วยเหลือเยียวยาอย่างยั่งยืน มีไว้เป็นเพียงการหยิบยื่นเงินทองสิ่งของเป็นการเฉพาะหน้า หรือเป็นครั้งคราว แต่หมายถึงการสร้างเสริมให้ผู้ได้รับผลกระทบฯ สามารถพึ่งพาตัวเอง นิริยาที่สั่งรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ตลอดจนเกิดความรักใคร่กัน เกิดยิ่งในชุมชน สามารถใช้ชีวิตร่วมกันอย่าง平安ัณฑ์

ตั้งนั้นปรัชญาสำคัญของการเยียวยา จึงไม่ใช่เพียงการหยิบยื่นสิ่งของเงินทอง แต่ ศวชต. ดำเนินงานเพื่อช่วยสนับสนุนวิถีทางให้ชุมชนเกื้อหนุนคุ้กกันเองได้ในที่สุด

นอกจากนี้ ในแต่ละกรณีของผู้ได้รับผลกระทบฯ มีบริบทที่แตกต่างกัน ไม่จำเป็นผลกระทบที่ได้รับความเสร้าโศกเลี่ยใจที่มีอยู่ หรือแม้กระทั่งความช่วยเหลือที่ต้องการกีแทรกต่างหาก หลาย ตั้งนั้นการ ‘เข้าใจ’ และ ‘เข้าถึง’ ผู้ได้รับผลกระทบฯ เหล่านี้จึงเป็นความสำคัญอันดับแรก ก่อนจะเริ่มเข้าไป ‘พื้นฟู’ ความเป็นอยู่ในแต่ละราย

จนมักได้ยินคำว่า การเยี่ยง่ายผู้ได้รับผลกระทบฯ ทั้งหมดในพื้นที่ ไม่ใช่การช่วยเหลือ ห่ว่านแห่งหนึ่งของการตัดสีโภดที่เหมือนกันหมดทุกตัวแล้วแจกจ่ายให้ทุกคน แต่การทำงานลักษณะนี้น่าจะค้ายา ๆ กับการตัดสีสูทที่ซ่องด้องเข้าไปวัดแขน วัดขา จับปีช่องแต่ละคนอย่างจำเพาะ เจาะจง ถึงจะออกแบบและผลิตเป็นชิ้นงานที่แตกต่างหากหลายให้เหมาะสมในแต่ละกรณี เมื่อแต่ละคนเดือดร้อนไม่เหมือนกัน ความต้องการจึงต่างกัน การเยี่ยง่ายย่อมพลิกผันไปได้ร้อยแปด

ศวartz. จึงเป็นองค์กรหนึ่งที่ทำหน้าที่เรื่อมประสานให้เกิดความช่วยเหลือ และคุ้ดตึงให้ผู้ได้รับผลกระทบฯ ยืนหยัดได้ทุกชนิด เบริ่บประหนึ่งเป็นเรื่องนักออกแบบเสื้อสูทชำนาญการ ที่สำคัญของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหน้าที่เก็บข้อมูล วางแผน ออกแบบ แล้วส่งต่อข้อมูล ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกทอดหนึ่ง

งานเยี่ยง่ายของ ศวartz. เป็นการทำงานสองด้านควบคู่กัน คือ ด้านการจัดการข้อมูล และด้านการพัฒนา ซึ่งต้องเกือบหนุนชึ่งกันและกัน ทำให้สามารถช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนใต้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

โดยหลัก ๆ แล้ว ศวชช. มีบทบาท 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดทำระบบฐานข้อมูล รวบรวมข้อมูลการเกิดเหตุการณ์ในพื้นที่ สืบค้น รวบรวมมาจากหลากหลายแหล่งที่มา ทั้งสื่อมวลชน โรงพยาบาล ฝ่ายปกครอง ก่อนนำมา ตรวจสอบ แยกประเภท วิเคราะห์ แล้วบันทึกเข้าสู่ระบบ ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ มีการรายงาน ความก้าวหน้า และถูกนำไปใช้โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. ด้านวิชาการ มีหน้าที่จัดทำรายงานวิชาการที่มีคุณภาพ รวมทั้งสร้างความร่วมมือ ทางวิชาการ จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลถูกนำเสนอไปยังโซเชียลมีเดีย หรือหน่วยงานต่างๆ
3. ด้านการประสานงาน เรื่องนโยบายหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในพื้นที่และส่วนกลาง ให้ ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาระบบที่จะไปบรรเทาความ ตึงเครียดของผู้ได้รับผลกระทบฯ อย่างยั่งยืน
4. ด้านการพัฒนาและสนับสนุน สร้างโอกาสและช่องทางให้คนในพื้นที่มีโอกาสร่วมแก้ ปัญหา อีกทั้งยังสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ให้ดีขึ้น

การจัดการข้อมูล เข้มทิศนำทางสู่การเยี่ยวยา

สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาหลายปีมานี้ สร้างความเดือดร้อนทั้งชีวิตและทรัพย์สิน มีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจำนวนมาก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเมืองตันภาคตะวันออกและเอกชนทั้งในและต่างประเทศที่ เวิ่งระดมความคิดและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหาหนทางให้ความช่วยเหลือเยี่ยวยาแก่ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ และเกิดคำรามตามมาหากายอาทิตย์ เช่น ตัวเลขความเสียหายมีบริมาณเท่าไรกันแน่ มีผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมากเท่าไร เข้าเหล่านั้นได้รับความช่วยเหลือแล้วหรือยัง ได้รับการช่วยเหลือครบทุกคนไหม ทั่วถึงหรือไม่ ทำไม่บางคนได้รับการช่วยเหลือ แต่สำหรับบางคนกลับไม่ได้

ดังนั้น ในมิติของการเยี่ยวยา นอกจากต้องพิจารณาถึงความครบถ้วนและทั่วถึงแล้ว ต้องสำคัญต่อ ความถูกต้องและเป็นธรรม ศรัทธา ใจซื่อ ใจที่ยืนยันอย่างไว เพื่อให้การเยี่ยวยาสามารถเข้าถึงอย่างตรงๆ

ที่มาของข้อมูล...

“ผู้ได้รับผลกระทบฯ มีจำนวนเท่าไร เช้าเป็นครอ และอยู่ที่ไหน”

เหตุการณ์อาชญากรรมคาม迷惑เราที่ควรจะรับ��乎ในเวลานั้น

กระทรวงกลางปี 2549 ศวชช. เริ่มค้นหาคำตอบของคำถามดังกล่าว เริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อมูลเหตุการณ์จากสำนักงานตำรวจภูธร ภาค 9 ส่วนหน้า และศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ (Deep South Watch: DSW) รวมรวมข้อมูลเหตุความไม่สงบ ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 - 2549 ข้อมูลถูกนำมาจำแนกให้ได้รายละเอียดมากที่สุด จากนั้นทีมงานได้ศึกษาໂຄรงสร้างข้อมูล การออกแบบฐานข้อมูลที่ใช้ง่าย และสามารถตอบโจทย์ได้ในเวลาที่รวดเร็ว โดยมีรายละเอียดของข้อมูลเหตุการณ์ที่สำคัญ คือ วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ

สำหรับข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบฯ และครอบครัว ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น รายชื่อ ที่อยู่ ศาสนา อายุ อาชีพ ความสูญเสียทั้งทางร่างกาย (เสียชีวิต พิการ และบาดเจ็บ) จิตใจ และทรัพย์สิน

ศวชช. ใช้วิธี 3 เดือน จึงสามารถรวบรวมและวิเคราะห์เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ และสามารถตอบคำถามดังกล่าวด้วยประชุมวิชาการเรื่อง “เข้าใจ เข้าถึง สถานการณ์จังหวัดชายแดนใต้” ได้ว่า ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545 - 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 มีเหตุการณ์ความไม่สงบเฉลี่ยวันละ 3 ครั้ง ส่วนใหญ่เกิดเหตุในช่วงเวลา 06.00 - 08.00 น. และ 19.00 - 20.00 น. มีผู้ได้รับผลกระทบฯ ทั้งสิ้น 4,063 คน บาดเจ็บ ร้อยละ 47 เสียชีวิต ร้อยละ 29 ปลดอกัย ร้อยละ 9 และมีระเบิด ร้อยละ 15 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย พื้นที่จังหวัดนราธิวาสมีผู้ได้รับผลกระทบฯ มากที่สุด รองลงมาคือ ปัตตานี ยะลา และสงขลา ข้อมูลส่วนบุคคลในเวลานั้นมีความสมบูรณ์เพียง ร้อยละ 52

คำ답นั้นที่ ศวชช. ต้องคิดต่อไป คือ “ทำอย่างไรข้อมูลจึงจะเป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ”

นอกจากความร่วมมือของผู้ได้รับผลกระทบฯ จากกองทุนสนับสนุนที่แท้จริงแล้ว ศวชช. ได้รับข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบฯ จากกองทุนสนับสนุนที่แท้จริง (กอส.) และปี พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน ศวชช. ได้ประสานงานกับการแพทย์ทหารบก และเครือข่ายระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากการรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance: VIS) เพื่อติดตามข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่บาดเจ็บ และเสียชีวิต จากเหตุความไม่สงบ และครอบครัวจาก 48 โรงพยาบาลของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล ซึ่งแตกเปลี่ยนข้อมูลทุกเดือน

นอกจากนี้ ได้ประสานข้อมูลหน่วยงานที่มีภารกิจการเยี่ยวยาด้านการเงิน เช่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) และคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการเยี่ยวยาผู้ได้รับผลกระทบสืบเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กยต.)

ผลจากการบูรณาการข้อมูลนี้ ปัจจุบันข้อมูลมีความสมบูรณ์มากขึ้น และมีความถูกต้องถึงร้อยละ 90

ข้อมูลสารสนเทศ สถิติต่าง ๆ ในภาพรวมแล้ว บางส่วนถูกนำเสนอด้วยสื่อชนิดไฟล์ <http://www.deepsouthrelief.org> และให้บริการข้อมูลแก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่สำคัญ ศวชต. ได้ให้การสนับสนุนข้อมูลสำหรับงานวิจัยของนักศึกษาและนักวิชาการโดยทัวไปเป็นราย

ເຢີວຍາກລັບສູ່ສັງຄນ

ສວ.ສ. ສຶກຂາວິເກຣະທີ່ຂໍ້ມູນດາກາລົງພື້ນທີ່ເຢີມເຢີນ ແລະ ສ້າງສູນຂໍ້ມູນປະມາລັດ ເພື່ອແສກນຶ່ງຈຳນວນແລະ ຄວາມເຕືອດຮ້ອນຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບາ ທັງເຊີງປະມານາແລະ ອຸນກາພ ຂຶ່ງເປັນຕົກກຳທັນດີເປົ້າໝາຍຫຼືອທີ່ທັກການເຢີມເຢີນແລະເຢີວຍາຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບາ ກລຸນຕ່າງໆ ຈາທີ່
ໜູ້ງົງໜ້າຍ ເຕັກກຳພວ້າ ເຕັກທີ່ເພີ້ມຫຼຸດຖາວອນເຫັນພົກ-ແມ່ງຖຸກທໍາວ້າຍ ຜູ້ພິກາຮ ແລະ ພັດທະນາອາຊີພ
ນອກຈາກນີ້ ຖຸກໆ ຈາ ເຕັນ ສວ.ສ. ສົງຕ່ອຂໍ້ມູນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບາ ໃຫ້ສຳນັກງານສາຂາຮັນສູ່
ທຸກຈັງຫວັດ ເພື່ອປະສານນັກຈິຕິວິທີຢາປະຈຳໂຮງພຍາບາດຈັດກິຈກວມສໍາຮັບການເຢີວຍາຈິຕິໃຈ

ຮະບນການເຢີວຍາ ສວ.ສ. ເວັ້ນຕົ້ນຈາກການຕຽບສອບຂໍ້ມູນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບ ຜູ້ງົງໜ້າຍ
ເຕັກ ແລະ ຜູ້ພິກາຮທີ່ທັງໝາຍຈຳນວນກາຍພື້ນທີ່ ຈາກນັ້ນຕົກກອງຄວບຄົວຍາການ ໄດ້ຮັບຄວາມເຕືອດ
ຮ້ອນນາກ ຕ້ອງການຄວາມໜ່ວຍເຫຼືອຍ່າງເງິ່ນເກີນເມື່ອການຈຳນວນແລະ ທີ່ອຟ່ງໆ ຈຶ່ງປະສານງານກັບເຄື່ອ-
ໜ່າຍໜູ້ງົງໜ້າຍ ອາສາສົມຄັກສາຂາຮັນສູ່ປະຈຳຫຼຸມບ້ານ (ຄສມ.) ຢ້ອມຜູ້ນ້າຫຼຸມໜັນ ເພື່ອກຳທັນດົວຕາ
ແລະ ສັນຕິພາບ ປະສານ ພມ.ຈ. ຢ້ອມນັກຈິຕິວິທີຢາປະຈຳໂຮງພຍາບາດເພື່ອທຳການຮ່ວມກັນ

ການເຢີມເຢີນມີວັດຖຸປະສົງທີ່ເພື່ອໃຫ້ກຳລັງໄຈ ແລະ ສ້າງມີຕົກກາພ ເປັນຜູ້ຟັງທີ່ ພັງຕ້ວຍໃຈ
ແລະ ເມີ່ສ້າງຄວາມຫວັງໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບ ເມື່ອພົນວ່າຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບມີຄວາມເຕືອດຮ້ອນດ້ານໄກຕີກໍ
ຈະດຳເນີນການປະສານສົງຕໍ່ໄປຢັ້ງໜ່າຍງານທີ່ເກີຍວ້າຂອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຕ່ອນເນື່ອງທັກການເຢີມ
ບ້ານ ແລະ ໂກຮສັບທີ່ ຈາຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບສາມາລົງນີ້ໃຫ້ແລກລັບນາມເຊື່ອຕົກຕິໃນສັງຄນ
ຕ້ວຍຕ້ວເອງ ນາກໄປກວ່ານັ້ນນາງຮາຍທີ່ເຫັນແໜ່ງແລ້ວ ຕ້ອງການໜ່ວຍເຫຼືອແມ່ງປັນຜູ້ອື່ນ ສວ.ສ. ຈະທຳ
ໜັນທີ່ຮ້ອຍປະສານໃຫ້ຜູ້ທີ່ເຕືອດຮ້ອນ ຢ້ອມ “ຜູ້ຮັບ” ແລະ “ຜູ້ໃຫ້” ໄດ້ພັບກັນ

ดอกผล 3 ปี ความพยายามกลางกรุ่นไฟใต้

กลุ่มสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ

- ภารණา...ชีวิตใหม่เริ่มต้นจากศูนย์

กลุ่มเด็กที่ได้รับผลกระทบฯ

- แม่จ้า หนูยังยิ่มได้
- อีกัน นานะอยากมีอาชีพเดี้ยงตัวเองและครอบครัว

ศวชต. กับการช่วยเหลือค้านอาชีพ

- มะกรูดหวานسانตระว้า ศวชต. ستانดิน

การพัฒนาศักยภาพแก่นนำสตรี

- ชีวิตที่เปลี่ยนไป กับน้ำใจอันงดงาม

กลุ่มผู้พิการทุพพลภาพจากเหตุการณ์ความไม่สงบ

- ชีวิตของชาย... ชีวิตต้องสู้
- ใจถูกใจเปลี่ยนของสมหมาย

ดออกผล 3 ปี ความพยายามกذاงกรุ่นไฟใต้

สถานการณ์ความรุนแรงที่ดำเนินอย่างต่อเนื่องมานานถึงปัจจุบัน ทำให้มีผู้ได้รับผลกระ逼ฯ มากกว่า 11,861 ราย (มกราคม พ.ศ. 2547 – ตุลาคม พ.ศ. 2552) คนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับความเดือดร้อนทั้งทางด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การประกอบอาชีพ การศึกษา ตลอดจนคุณภาพชีวิตที่ดีดีต่ำลงกว่าคนภูมิภาคอื่น

ศวชช. เป็นส่วนหนึ่งในการเยียวยาผู้ประสบภัยเหล่านี้ โดยแบ่งผู้ได้รับผลกระทบฯ เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่

- กลุ่มสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ
- กลุ่มเด็กที่ได้รับผลกระทบโดยตรง
- กลุ่มผู้พิการและทุพพลภาพจากเหตุการณ์

กลุ่มสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ

5 ปีที่ผ่านมาของสถานการณ์ยังไม่สงบ ก่อให้เกิดสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ จำนวนมาก ขาดผู้นำในครอบครัวที่เป็นเสาหลักในชีวิตทั้งการดูแลและรายได้เลี้ยงชีพ แม่หรือภรรยาคือผู้รับภาระที่เหลืออยู่

จากฐานข้อมูลของ ศวชต. ระบุว่า ดำเนินเฉพาะในจังหวัดปัตตานีมีสตรีที่ได้รับผลกระทบฯ จำนวน 391 ราย (กันยายน พ.ศ. 2552) และจากการวิจัยของ ศวชต. ที่สำรวจกลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่ครอบครัวของผู้ได้รับผลกระทบฯ ยังมีภาระหนี้สิน (ก่อนและหลังเกิดเหตุการณ์) ประมาณ 60,000 บาทต่อครอบครัว

ประเภทความช่วยเหลือที่ผู้ได้รับผลกระทบฯ ต้องการเงื่อนไขที่สูง คือ ด้านการเงิน รองลงมาคือ การช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาของบุตร และการมีอาชีพหรือมีงานทำที่มั่นคง

แม้จะมีหลายหน่วยงานให้ความช่วยเหลือเรื่องการเงินแก่ผู้ได้รับผลกระทบฯ แต่จะทันที หลังจากเกิดเหตุการณ์ แต่เป็นเพียงการช่วยเหลือชั่วtemp ทันเท่านั้น แต่ภาระหนักสุดของสตรีที่ได้รับผลกระทบ คือ เธอต้องรับหน้าที่หัวหน้าครอบครัวด้วยความจำยอม เป็นทั้งฟื้อและแม่เลี้ยงดู ฯ พร้อมทั้งหารายได้เป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละวัน และเป็นค่าเดินเรียนของบรรดาลูก ฯ

เพื่อให้กลุ่มนี้สามารถยืนหยัดและเป็นกำลังสำคัญของครอบครัวได้ ศวชต. จึงเป็นส่วนหนึ่งในการเริ่มสร้างศักยภาพของสตรี ด้วยการนำสตรีที่ได้รับผลกระทบเข้าร่วมกิจกรรมประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์การเยี่ยงบุตรและ การสร้างความสุนทรีย์ ซึ่ง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสตรีได้รับการเยี่ยงเรียนและทำกิจกรรมร่วมกับ ศวชต. จำนวน 196 ราย (ร้อยละ 50.1) สตรีเหล่านี้สามารถช่วยเหลือและฟื้นฟูคนเองได้ จำนวน 35 ราย และมีสตรีอีก 16 ราย ที่สามารถให้ความช่วยเหลือผู้อื่น

ความเข้มแข็งที่พากເຂອມีและคำแนะนำที่มีประโยชน์จาก ศวชต. ช่วยให้ผู้หญิงเหล่านี้ ฝ่าฝืนมารถูมีชีวิต และเกือบทุนสมาร์ทในครอบครัวให้สามารถยืนหยัดอยู่ในสังคมได้

เช่น วรรณฯ... นักสู้ผู้ไม่ยอมท้อต่อชะตาชีวิตคนนี้

วรรณ...ชีวิตใหม่เริ่มได้จากศูนย์

วรรณ ทองสุข (นามสมมติ) ศครีผู้ได้รับผลกระทบฯ คนหนึ่งของอำเภอหนองจิก ที่อยู่ในแก่งร่องที่ ศวชต. รู้จักมาจากโครงการ “ฝ่าสายหมอก” ซึ่งจัดโดย สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ทั้ง 4 จังหวัด เมื่อเดือน พ.ศ. 2550 และ ศวชต. มีโอกาส เยี่ยมบ้านครั้งแรก เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

คุณแม่ถูกสามัญสูญเสียเส้าหลักของครอบครัวไปเมื่อ พ.ศ. 2549 เมื่อเข้มีอายุ 42 ปี ต้องกลับภัยเป็นหัวหน้าครอบครัวเดียวคุ้ງคามา 3 คนและแม่วัยเกือบแปดสิบอีกหนึ่งคน ครอบครัวของเธอต้องย้ายจากบ้านเดิมมาเริ่มต้นชีวิตใหม่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งของ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี ด้วยความช่วยเหลือของอดีตผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นญาติของสามีและเป็นเพื่อนสนิทของ

เชื่อ จากผู้ชี้จางเก็บข้าวเปลือกของญาติ ลูกปัวรับสภาพจากการช่วยกันคนละเม็ดกันจะมีของเพื่อนบ้านใกล้เคียง จนกลายเป็นบ้านไม่มีกี่พื้น ฝาผนังทำด้วยไม้ฝาสาน หลังคาสังกะสี แม้ภายในบ้านค่อนข้างคับแคบ แต่อย่างน้อยครอบครัวของเชือกีสามารถอยู่ร่วมกันพร้อมหน้า

วรรณานี้ผู้หญิงขยันขันแข็ง ไฟห้าความรู้ โถ่เฉพาะเรื่องการเกษตร ชีวิตของเชือและลูกจึงค่อยๆ ตื้นตามลำดับ เรียนอย่างๆ

“จากที่เคยอยู่สบายน ต้องมาเยือนผู้นำทุกอย่าง ถ้าอ่อนแอก็ไม่สามารถนำทางชีวิตลูกให้ไม่มีสมบัติอะไรให้ลูก สิ่งที่ทำได้คือพยายามส่งเสียงให้ลูกได้เรียนจนให้มีความรู้และมีงานทำ”

ระยะเวลา 3 ปีที่สามีจากโกลานี้ไป ลูกสาวทั้ง 3 คนเป็นแรงบันดาลใจสำคัญให้วรรณาอุดหนุนหยัดต่อสู้ชะตาชีวิตามานทุกวันนี้ ลูกสาวคนโตเรียนจบและทำงานเป็นลูกจ้างชั้นชาวของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งใน จ.ปัตตานี ลูกสาวคนที่สองกำลังศึกษาต้นปริญญาตรีที่หาดใหญ่ และลูกสาวสุดท้องกำลังเรียนชั้นมัธยมในปัตตานี

โชคดีที่ลูกสาวของเชือทุกคนตั้งใจเรียนและรับรู้ถึงความลำบากของแม่ วรรณานี้คงภูมิใจกับผลเรื่องลูก

รอบบ้านของเชือเต็มไปด้วยพืชผักนานาชนิดแบบผสมผสานและปลูกสารพิษ มีบ่อเลี้ยงปลาทั้งปลาแดง ปลา尼ล ปลาช่อน เสี้ยงรวมแบบธรรมชาติ ใกล้กันเป็นนาข้าว มีระบบประปาที่เชื่อให้ทำตั้งนานัปการและนานปี โรงเรือนเด็ก ๆ ข้างบ้านมีเครื่องสืบสานที่เชือและเพื่อนบ้านช่วยกันลงชั้นชือเพื่อสืบสานและบรรจุข้าวสารออกขายในนาม “สินค้าผู้ด้วน” การเกษตรที่วรรณานะและสามีชีวิญชันร่วมกันทำเป็นการเกษตรแบบผสมผสาน ใช้หลักเกษตรชีวภาพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง งานทำให้วรรณามีรายได้เลี้ยงคุกครอบครัวและช่วยเหลือเพื่อนบ้านให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

แรงหนุนจาก ศวชต. ที่มีต่อวรรณานี้ การช่วยเหลือทางด้านอาหารและโอกาสขยายสินค้าตามงานต่าง ๆ ในปัตตานี เริ่มต้นจากการประสานงานให้เชือไปขายสินค้าที่ “ตลาดพอเพียง” ใน ม.อ.วิทยาเขตปัตตานี และพาไปจังหวัดพัทลุงเพื่อศึกษาดูงานเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เชือได้รู้จักเพื่อนร่วมชีวิตารุณเดียว กันที่เป็นแกนนำสตรีฯ

ไม่นานมานี้ เชือได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับ ศวชต. จัดกิจกรรมประชุมแกนนำสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ ในปัตตานี เยี่ยมชมการทำเกษตรแบบผสมผสานของเชือและร่วมกันแข่งขันดำเนินที่นาข้างบ้านอย่างครื้นเครง เป็นการประกวดความสัมพันธ์ระหว่างแกนนำสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ และ ศวชต. ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ณ วันนี้ ภูมานามีความเข้าใจต่อเคราะห์ร้ายที่ฝ่านมา และมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี ขึ้น มีอาชีพยืนได้ทั้งด้วยตัวเองจากกำลังใจที่ต้องด้วยตัวเอง คนรอบข้างและหน่วยงานที่เห็นความตั้งใจของ เด็กอย่าง ศวชาต.

จากการเข้มแข็งของภูมานา เชอจึงเป็นแก่นนำสตรีทู้ดรับผลกระทบฯ ประจำอำเภอ และ คาดหวังว่าเชอจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ที่รับผลกระทบฯ รายอื่นในเรื่องของการฟื้นตัวจากวิกฤติแห่ง ความทุนน้ำเสีย และการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก ช่วยสร้างเสริมกำลังใจให้สามารถต่อสู้ พันฝ่ากับ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่ถูกโถมเข้ามานิริวิต นอกจากนี้ ในชุมชนเชออย่างเป็นผู้นำเรื่องการดำเนินธุรกิจ ตามแนวทางทฤษฎีการเกษตรเชิงรุกฯพอดเพียงและดำเนินการเกษตรอีกทั้วย

กลุ่มเด็กที่ได้รับผลกระทบฯ

สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเด็กและเยาวชนในพื้นที่จำนวนไม่น้อย จากฐานข้อมูล ศวชต. ม.อ. ปัจจานี้ พบว่า มีเด็กประสบเหตุการณ์ความรุนแรงโดยตรง เช่น เท็นฟอร์แม่หรือคนใกล้ชิดถูกทำร้าย จำนวน 102 ราย (มกราคม พ.ศ. 2547 - มิถุนายน พ.ศ. 2551) ในจำนวนนี้เสียชีวิต 13 ราย ศวชต. ได้เยี่ยมครอบครัวของเด็กเหล่านี้จำนวน 89 ราย

จากการเยี่ยมเยียนเด็กที่ประสบเหตุพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บ บางรายสูญเสียบุคคลรักเป็นที่รักในครอบครัว และล่วงผลกระทบต่อจิตใจ เช่น หวาดตก落 นอนไม่หลับ โทรศัพท์ก้าววัวรุนแรง สิ่งที่พากษาประสบเป็นเรื่องที่หันหน้าสาหัสเกินกว่าเด็กจะแบกรับได้ การให้ความช่วยเหลือเยียวยาเด็กและเยาวชนเหล่านี้จึงเป็นงานที่สำคัญ และจำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน ต้องอาศัยเวลาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อบังคับหลักทรัพย์สูญหาก็จากเกิดขึ้น ต่อเด็กและเยาวชน

ปัจจุบัน ศวชต. ได้เข้าไปติดตามดูแล เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องจนเด็กเหล่านี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เช่น ในกรณีที่นำส่งใจของเด็กชายสบวี เด็กชายวัย 11 ขวบรายนี้ ได้รับบาดเจ็บทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง

แม่จ้า...ผนยังยิมได้

“อยากอยู่กับแม่ อยากให้แม่กลับมา ไม่อยากไปเรียนที่มาเลย์”

น้าเสียงอันสดใส นุ่มนวลน่าฟังของ สมรี (นามสมมติ) เด็กชายผิวขาวสายตาดี วัยสิบเก้าขวบ เขาและเพื่อนอีกเกือบ 20 คน รอคิวที่วิทยาลัยเทศบาลน้ำตระหนกในค่ำคืนหนึ่ง ระหว่างการเรียนอัลกูร่าอ่านที่บ้านโต๊ะครู เทศบาลนี้ครั้งนั้นคร่าวีวิตโต๊ะครู และกระสุนปืนยังทะลุผนังบ้านโคนข้าช้างข้ายของสมรี ทำให้เด็กชายชาพิการงานลึงทุกวันนี้

สมรีในวัยสักกำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งของอำเภอรังสิต จังหวัดปทุมธานี แม้เดินกราดเล็ก แต่มีหัวใจสู้เต็มร้อย ไม่ยอมให้ปัญหาทางกายภาพเป็นอุปสรรคในการเรียนและการใช้ชีวิต

ช่วงแรกที่สถาบันฯต้องผิดพลาดเพื่อเอกสารสุน Sokising 4 ครั้ง นอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล 20 วัน มีอาการแทรกซ้อนคือ เส้นประสาทชาด ทางเดินปัสสาวะตืบ อาการแพ้จากยาการใช้ท่านไฟฟ้าบริโภคน้ำแข็งทันท้าย ทำให้เกิดเชื้อราบริโภคแผล สถาบันฯใช้ยาหดหายใจ แต่ยังมีเชื้อราติดอยู่ที่แผล เป็นสะเก็ดและคัน เมื่อเวลาจะมีน้ำใสออกมา เช้าต้องการรักษาแผลนี้ให้หายขาด ศวartz. จึงประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถาบันฯได้รับการรักษา

เมื่อถูกหายใจได้รับบาดเจ็บ มีนา (นามสมมติ) แม่ของสถาบันฯที่ทำงานเป็นแม่ครัวในร้านอาหารที่มาเลเซีย จึงต้องรีบกลับมาอยู่และลูกชาย ทำให้ขาดรายได้ จนกระทั่งเข้าสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มีนาจึงกัดปีบทำงานที่มาเลเซียอีกครั้ง ขณะเดียวกันนายของสถาบันฯที่ห้องแบกลังหารีบรับจ้างกรีดยาง เพื่อนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวและเป็นค่าเล่าเรียนของสถาบันฯ

พ่อของสถาบันฯที่คงครอบครัวไว้ตั้งแต่เด็กชายอายุได้ 7 วัน ปัจจุบันนี้สถาบันฯอยู่กับยายและญาติอีก 11 ชีวิตร่วมชายคาเดียวกัน ประกอบด้วย ตา ยาย น้า 2 คน อา 3 คน ลูกของน้าอีก 4 คน ตา ยาย น้าและอา มีอาชีพกรีดยางเป็นอาชีพหลัก ล้วนแต่ทำงานอยู่มาเลเซียนาน ๆ ครั้งจะกลับมาเยี่ยม

เมื่อ ศวartz. มีโอกาสเยี่ยมเยือนเด็กชายคนนี้ ทำให้สังเกตได้ว่าทางเข้าบ้านของสถาบันฯห่างจากถนนใหญ่ประมาณ 500 เมตร สองข้างทางเต็มไปด้วยต้นมะพร้าว ค่อนข้างเปลี่ยว ทางแคบ คูลึกดับ อาจเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้กรณีของสถาบันฯตกล้มสำราญและไม่ได้รับการเยี่ยมเยือนเยี่ยวยาจากหน่วยงานใด ๆ

ศวartz. ติดตามเยี่ยมเยือน และพูดคุยกับกำลังใจแก่เด็กคนนี้อีกหลายครั้ง ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน พร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถาบันฯเข้าถึงสิทธิ์เยี่ยวยา

ช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2551 ที่ผ่านมา ทีมงาน ศวartz. ขออนุมัตินำน้องสถาบันฯเป็นตัวแทนเด็กที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ไปนำเสนอชีวิตหลังประสบเหตุการณ์ความรุนแรงที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งเป็นครั้งแรกที่น้องได้นั่งเครื่องบิน และเดินทางไปกรุงเทพฯ เหตุการณ์นี้ทำให้ได้เห็นพัฒนาการที่ดีขึ้นของเด็กชายคนนี้ กำลังใจที่ทำให้สถาบันฯยังมีด้วยความสุขของวัยเยาว์ ประกายตามีความสุขและมีความหวังเมื่อพูดถึงแม่

“ตอนปีตใหม่แม่รับไปอยู่ที่ยะโฮร์ สามีใหม่ของแม่ก็ใจดี ช้อปเสื้อให้ มีเพื่อนที่โน่นเกือบสามสิบคน แต่ไม่อยากเรียนที่มาเลย์ อยากให้แม่กลับมาอยู่ด้วยกันที่บ้าน แต่แม่บอกว่าต้องทำงานหาเงินส่งมาให้ได้กินและได้เรียน คิดว่าวันหนึ่งแม่ต้องกลับมา”

อดัม นามะ....อยากมีอาชีพเดี่ยงตัวเองและครอบครัว

ด้วยวัยที่น่าจะได้สนุกสนานและอยู่ในวัยการศึกษากับเพื่อน ๆ แต่เด็กหนุ่มอายุ 19 อย่าง ‘อดัม นามะ’ (นามสมมติ) กลับต้องใช้ชีวิตบนรถเข็น หลังจากถูกยิงที่ขาตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2549 อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับอดัมถูกสรุปว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ความไม่สงบ อดัมจึงไม่ได้รับการเยียวยา

แม้จะทำการรักษามาถึง 3 ปี แต่เมื่อขาของเขายังลีบลงและติดเชื้อบริเวณสะโพก ทำให้ต้องตัดขาทั้งสองข้าง

ศูนย์ฯ ทราบข้อมูลของอดัมจากผู้ได้รับผลกระทบฯ รายหนึ่ง บ้านของอดัมเป็นเพียงห้องเล็ก ๆ ที่ต่อเติมจากชายคาบ้านของญาติอย่างไม่ถูกสุขลักษณะนัก อดัมบอกว่าตนเองยังไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานใด นอกจากกรณีโภคที่ได้รับจากหน่วยงานสังคมสงเคราะห์หนึ่งกัน

สิ่งที่ครอบครัวของอดัมต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด คือ ที่พักอาศัย การรักษาพยาบาล และอาชีพที่สร้างรายได้ เนื่องจากแม่ของอดัมต้องดูแลเข้าตลอดเวลา ตั้งแต่อาหารการกิน การซับถ่ายและอีโคาร์พั๊ด ทำให้ขาดรายได้มาเป็นเวลาถึงสามปี

ผู้พ่วงจากการติดตามนี้เอง ทำให้อดัมไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ประกอบกับการเกิดผลกดทับบริเวณแก้มกันและสะโพก จากการบดเคี้ยวของแม่ตั้มว่า อดัมจะมีความเจ็บปวด

ปภาคແສບປາກຮ້ອນຂະນະທຳແພດແລະເກີດອືນຍ້າຍຂະນະຂຶ້ນຕື່ບົງນອນ ແລະໃນຂະນະເຕີບກັນຈະມີອາການ
ກຮະຖຸກທີ່ປ່ລາຍກະຽວກູກທີ່ເກີດຈາກກາຮັດຕັດຫ້ສອງຂ້າງທຳໃຫ້ບາງກື້ນຫລັບໄປໜົນທິ ເນື່ອຈາກຄວາມ
ເຈັບປວກທັງສອງປະກາຮັດຕັດຫ້ກ່າວ ອັດນີ້ໃຫ້ພາກວາເຫຼາມອດເພື່ອນວາເຫຼາມຕາຍຄວາມເຈັບປວກ ເມື່ອນ
ຮະບະເລກກວ່າ 4 ປີ ທີ່ອັດນີ້ຕ້ອງໃຊ້ຮືວີແບບນີ້ ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ ແມ່ຂອງອັດນັບຕ້ອງຮັບກວາງໃນເຮືອງ
ຂອງກາຮັດຕັດຫ້ສະອັດແພດກັບເປັນປະຈຳທຸກວັນ ໂດຍທີ່ຈະໄປເມີກອຸປະກຣນີໃນກາຮັດຕັດຫ້ສະອັດ
ໂຮງພຍານາລົມຮາຊີວາສຣາໝນຄຣິນທີ່ ເນື່ອຈາກຮະບະທາງໄກລີ ແລະເມີກຍາຈາກໂຮງພຍານາລຸ່ມໂກໂລກ
ເພວະວ່າສະຄວກແລະຄຸ້ນຫົນກັບເຈົ້າຫ້າທີ່ ແລະເມີນກຸນົມດຳເນີນຂອງຄຣອບຄຣວ້າ ປ້າງຸບັນ ມີເຈົ້າຫ້າທີ່
ສະຖານີອນານັມຢັກສິ້ນບ້ານ ມາແກະເດືອນນັ້ນເປັນບາງຄັ້ງ ຕລອດຄົນເຈົ້າຫ້າທີ່ຈາກສູນຍິ່ເຍົວຍາພື້ນພູ
ສຸຂພາພິຈິດ (MCC) ຈາກໂຮງພຍານາລົມຮາຊີວາສຣາໝນຄຣິນທີ່ ມາຄູແລສກາພິຈິດໃຈ ຕອນນີ້ອັດນີ້ໄມ້
ຄ່ອຍແຈ່ນໃສ ເພຣະກິນຂ້າວໄດ້ໄໝ່ນຳກັນ

គວ່າດ. ໄດ້ປະສານຄວາມວ່າມີອັກຫຸ່ນ່ວຍງານຮາຊາກວ່າທີ່ເກີດວ່າຈີ້ວ່າຂຶ້ນໄດ້ແກ່

- ປະສານກັບປະຮານຄະນະກາຮັດຕັດຫ້ສະອັດທຸກໆ ແລະຫ້ວ່າຫ້າຫຼຸດທຸກໆບ້ານຮອດຕັນນາງ
ຖຸ ເພື່ອຂອງຄວາມອນຸເຄຣະທີ່ບ້ານ

- ປະສານງານໃຫ້ແມ່ຂອງອັດນີ້ເຂົ້າທຳງານໃນໂຄຮງກາຮັດຕັດຫ້ສະອັດ
- ປະສານກັບໂຮງພຍານາລົມຮາຊີວາສຣາໝນຄຣິນທີ່ເພື່ອຂອງຮັບກວ່າເຫັນ
- ປະສານກັບນັກຈິຕິວິທາປະຈຳໂຮງພຍານາລົມຮາຊີວາສຣາໝນຄຣິນທີ່ ເພື່ອເຍົວຍາແລະນຳບັດຈິດໃຈ

ສ່າສດດ ລວມ. ໄດ້ປະສານງານເພື່ອຂອງທຸນສັນບສຸນກາຮັດຕັດຫ້ສະອັດທີ່
ຫັດຈາກຄວາມພຍາຍາມແລະຄວາມວ່າມີອັກຫຸ່ນ່ວຍງານດ່າງ ພ້າງຸບັນນີ້ ອັດນີ້ແລະ
ຄຣອບຄຣວ້າໄດ້ຮັບຄວາມອນຸເຄຣະທີ່ໃຫ້ຍ້າຍເຂົ້າໄປອາສີຍຸ່ນໃໝ່ບ້ານຮອດຕັນນາງ ແລະໂຮກຕີທີ່ບ້ານຫລັງ
ໃໝ່ນີ້ອຸ່ນຍຸດຕິກັບບ້ານຂອງຫ້ວ່າຫ້າກລຸ່ມຂອມແມ ກລຸ່ມອາຊີ່ພິທໍ່ ລວມ. ໃຫ້ກາຮັດຕັດຫ້ສະອັດ
ເຂົ້າໄຕ້ມີໂຄກາສິ່ງເປັນງານຜ້າຂອງທາງດຸ່ມ ຈຶ່ງພວມມີຮາຍໄດ້ເລື່ອງຄູກຕ່ອໄປ

ບ້ານໄດ້ຄຸນສູນໃໝ່ບ້ານຮອດຕັນນາງຂອງອັດນັບໃຊ້ງານເພື່ອຂຶ້ນລ່າງ ເພຣະແມ່ຕ້ອງຄູແລເຫຼົ້າ
ກາລັງວັນແລກກາລັງກືນ ມີເພື່ອງຫ້ອງໂດງ ເຕີບນອນສອງເຕີບນອນ ແລະມຸນຄຣວ້າ ໄນມີໂທຮັດຕັນຫຼືເກົ່າ
ຄໍານວຍຄວາມສະຄວກຂຶ້ນໄດ ອັດນີ້ອັກກັບ ລວມ. ວ່າ ດ້ວຍເນີນທຸນສັກກ້ອນ ອຍກຂາຍຂອງອຸ່ນຍຸດ
ບ້ານ ຮີ້ອມມີອາຊີ່ພິທໍ່ສາມາຮັດທຳກ່າວ້າໄດ້ ຈະຂ່າຍເພີ່ມຮາຍໄດ້ໃຫ້ຄຣອບຄຣວ້າ ແລ້ວຍັງອຍກເຮືອນຽຸ້ກ້ານ
ອິເຄາກໂຮນິກສີເພີ່ມເຕີມ

ຈຸນີ້ຂະນະນີ້ ລວມ. ຍັງຄົງໜັນໄປເຢືຍເຍັນໃຫ້ກຳລັງໃຈແລະຂ່າຍທາງປະສານຜູ້ທີ່ຈະມາ
ສອນອັດນີ້ໃນທັກນະທີ່ເຂົ້າທຳກັນ ພວິມທັງຫວັງວ່າໃນອນາຄດອັນໄກລີ່ ທຸກໆນີ້ອຸ່ນຍຸດຕິກັບບ້ານ
ຍື່ນຫຍັດໄດ້ກ່າວກຳລັງຂອງຄົນເອງຍ່າງເຕີມກາຄຸມ

ศวชต. กับการซ่อมเหลือด้านอาชีพ

สิ่งที่ ศวชต. นุ่งกระทำ ก็เพื่อให้สตรีที่ได้รับผลกระทบฯ มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีใช้ขอความช่วยเหลือเพียงอย่างเดียว แต่ต้องการให้มีอาชีพที่ตรงกับความต้องการ สอดคล้อง กับวิถีชีวิต สตรีส่วนใหญ่ในพื้นที่ช่ายแคนภาคใต้ต้องการทำงานอยู่กับบ้านหรืองานใกล้บ้าน เพื่อ จะได้คุ้มครองไว้ด้วย จึงได้เชิญสตรีที่สนใจมาประชุม 20-30 คน ศุทธ้ายเหลือประมาณ 4-5 คน ที่ต้องการทำางานจริง ๆ โดย ศวชต. ประสานงานเพื่อขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนสภานาคนที่ แห่งชาติ เป็นทุนเรียนดันแก่สตรีก่อรุ่นนี้

เพื่อให้การส่งเสริมอาชีพดังกล่าวสำเร็จลุล่วงมีประสิทธิภาพ ศวชต. ได้ประสานและ ทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ขออนุเคราะห์วิทยากร ประสานงานจัดอบรมและศึกษา

ถุงน้ำด่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านอาชีพจากหลากหลากหน่วยงาน เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ภาครัฐต่อต้นถ่าง สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัด วิทยาลัยชุมชนปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี ศูนย์การเรียนรู้คุณธรรมและศรีษะสูงกิจพอดเพียง ตลอดจนกลุ่มอาชีพถ่าง ๆ ซึ่งทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือ ร่วมให้ความรู้การประมงอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์

หลายปีที่ผ่านมา ศวชช. จัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นและสนับสนุนความเข้มแข็งด้านอาชีพจำนวน 18 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมโครงการ 180 คน สามารถสร้างแกนนำกลุ่มอาชีพ 20 คน จัดตั้งกลุ่มอาชีพของผู้เชี่ยวชาญ รวม 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมะกรูดหวาน กลุ่มตัดเย็บตะกร้อ กลุ่มໂโคໂโพธิ์ส้มพันธ์ และกลุ่มผ้าทอสายบุรี อาชีพรายบุคคลที่ยังยืนประจำ 5 คน คืออาชีพเลี้ยงไก่ 2 ราย ปลูกผัก 2 ราย และทำขนมโคนัง 1 ราย

มหกรรมหวาน stanza ตะกร้า ศวชต. ستانฟัน

กว่า 30 ปีที่ คณภากคคลางอย่าง ‘มัตนา’ (นามสมนดิ) ติดตามศูนย์วิศวกรรมศาสตร์หลักปักฐาน ในหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในจังหวัดปัตตานี สามีเป็นข้าราชการบำนาญ ครอบครัวเชื่อมีความสุขและความอบอุ่น มีบุตรสาว 2 คน คุณโตเป็นพยาบาล คุณที่สองทำงานที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในตำบลไก่ลับบ้าน

จนวันหนึ่ง ครอบครัวของเชื้อต้องเปลี่ยนไป เมื่อผู้娘สาวที่ได้ปริญญาเมืองนอกนำต่อมา ของเชื้อเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 เชื้อต้องกลับบ้านหัวหน้าครอบครัวด้วยอายุ 47 ปี เท่านั้นทำให้มัตนาคิดว่าคนต่างถิ่นอย่างเชื้อไม่มีคุณค่า ไร้ประโยชน์ ขาดกำลังใจในการสืบสานและให้เชื้อภาคภูมิความโศกเศร้า

เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ศวชต. ได้เยี่ยมผู้ได้รับผลกระทบฯ เพื่อสำรวจความต้องการด้านอาชีพของกลุ่มศรีผู้ได้รับผลกระทบฯ ซึ่งไม่มีงานทำในจังหวัดปัตตานี กิจกรรมดังล่าสุด ทำให้ ศวชต. ได้พบมัทนามาในบ้าน และทราบว่าตลาด 2 บ้านทั้งแห่งสูญเสียสาเม่ เชือ มีชีวิตด้วยความหมกมาก ไม่พูดคุย ปลอกตัวจากสังคมหลบอยู่แต่ในบ้านไม่ออกไปไหน จนญาติฝ่ายสามีและชาวบ้านต้องเข้ามาพูดคุยให้กำลังใจ มัทนามาจึงเริ่มออกมารับประคุณและเริ่มต้นชีวิตใหม่ ด้วยแรงใจจากครอบครัว

ศวชต. เขียนรายงานมัทนามาเป็นแกนนำศรีผู้ได้รับผลกระทบฯ เชือให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและแจ้งความประสงค์ของความกลุ่มศรีฯ เพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้เกิดสมาชิกที่ไม่มีงานทำ กลุ่มดังกล่าวจึงได้รวมตัวกันเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ และสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิกกลุ่ม โดยขอให้ ศวชต. เป็นผู้ประสานงานและขอใช้สำนักงานเป็นพื้นที่ในการพบปะกลุ่มสมาชิกครั้งแรก จำนวน 7 คน และจัดตั้งกลุ่มโดยให้ชื่อว่า “กลุ่มกรรดังงาน”

มัทนามาเล่าว่า ที่หนูบ้านมีภูมิปัญญาทั้งนิ่นเรื่องการจัดงานตักบาตรในชุมชน เช่น ก้านมะพร้าวและไม้ไผ่ แต่ปัจจุบันยังไม่มีการลีบหอยภูมิปัญญาดังกล่าว หากการหารือในกลุ่มสมาชิกทุกคนเห็นชอบให้จัดกิจกรรมอบรมหัตถศิลป์ต่างๆ แก่สมาชิก โดย ศวชต. รับหน้าที่ประสานงานเพื่อสถานฝันของกลุ่ม

วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2551 จัดกิจกรรมเตรียมหัตถศิลป์ต้านอาชีพทำกระจาดจากก้านมะพร้าว โดยมีวิทยากรในชุมชนช่วย โดยการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ตามความต้องการของกลุ่ม ทำให้สมาชิกจำนวน 2 คนของกลุ่มได้รับความไว้วางใจให้เป็นกรรมการพิจารณาโครงการกิจกรรมทางเลือกของ สกอ. ภาคใต้ตอนล่าง

เมื่อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับการพัฒนาจนมีคุณภาพ ได้รับความสนใจจากลูกค้าและสามารถจำหน่ายได้ ผู้ประกอบการโดยสหกรณ์สหัสข้อเดียวหนึ่งเพื่อนำไปรีจังนและตกแต่งภายในโดยนิสัย กลุ่มจึงมีกำลังใจและเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบสินค้ามากยิ่งขึ้น โดยนำดอกไม้เกล็ดคลานจากสตีที่ได้รับผลกระทบฯ กลุ่มอื่นมาเตรียมแต่งเพิ่มนูดค่า อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มศรี

หนึ่งปีหลังจากการรวมกลุ่ม คนในชุมชนให้ความสนใจและเข้าร่วมเป็นสมาชิกมากขึ้น ทางกลุ่มจึงเห็นชอบให้เปลี่ยนชื่อกลุ่มจาก “กรรดังงาน” มาเป็น “มะกรูดหวาน” ตามชื่อของชุมชน

จากสมาชิกแรกเริ่มจำนวน 7 คน ตอนนี้ก้าวสู่มหกรุ๊ดหวานมีสมาชิกรวม 27 คน ประกอบด้วยผู้ได้รับผลกระทบฯ และสมาชิกชุมชน สมาชิกทำงานกันทุกวันศุกร์ รายได้จากการขาย จะถูกแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งนำเข้าก้าวสู่ สำหรับการบริหารจัดการ ส่วนที่สอง เป็นเงินฝากคนละ 30 บาท และส่วนที่สาม เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกที่เดือดร้อน รวมทั้งให้รักษาการเก็บออมวันละ 1 บาท ได้ยืมไว้กันเอง มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายซัดเจน ตรวจสอบได้

มัทนารพยาบาลทางกิจกรรมให้เพื่อนสตรีฯ ได้เข้าไปร่วมกิจกรรม เพื่อเปิดมุมมองและโอกาสในการพัฒนาทักษะอาชีพ นอกจากนี้เชยังเข้าร่วมในหลายกิจกรรมที่ ศวชต. จัดขึ้นทำให้เชื่อได้ว่าความรู้และคำแนะนำที่ได้ต่อการพัฒนาอยู่ลุ่มและอาชีพ ประชานาถกันอย่างภาคภูมิใจว่า

“ปัจจุบันนี้กิจกรรมของกลุ่มได้รับการบรรยายเป็นหลักสูตรในโรงเรียน รู้สึกภูมิใจที่สมาชิกของกลุ่มได้เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้แก่เด็กนักเรียน”

มัทนารพยังทิ้งท้ายและฝากแนวคิดไปยังเพื่อนผู้ได้รับผลกระทบฯ อีกด้วย

“อย่างให้ทุกคนรู้สึกคำว่า ‘ขอบคุณ’ และ ‘ให้อภัย’ ชี้่กันและกัน ฉันตั้งใจอยู่ที่นี่ ขอบคุณอัลลลอฮ์ (พระเจ้า) ที่ประทานความอดทนให้มีชีวิตอยู่มาจนทุกวันนี้ ทำให้เราเอง ชุมชน และสังคม เชื่อมแข็งขึ้น”

มัทนารักอ่านนี่ในสตรีที่สูญเสียผู้นำครอบครัวจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ แรงใจอันแข็งแกร่งของตัวเอง พลังใจจากเพื่อนบ้านและความช่วยเหลือจาก ศวชต. ตลอดงานหน่วยงานต่าง ๆ คือสิ่งที่ทำให้เธอถูกขึ้นสู่ชีวิตใหม่ครั้ง

ทุกวันนี้ มัทนาร ได้เป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อนสมาชิกกลุ่ม และสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ รายอื่น ๆ และเป็นผู้นำกลุ่มในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็ง สมารถสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนได้มากขึ้น

การพัฒนาศักยภาพแกนนำสตรี

สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้น ส่งผลให้มีครอบครัวที่ผู้นำเสียชีวิตอย่างกะทันหันเกิดขึ้นมา焉

จากการรวมตัวของ ศวชต. พบว่า มีสตรีที่ได้รับผลกระทบฯ ในช่วงแรกประมาณ 900 คน อายุน้อยที่สุดคือ 22 ปี อายุมากที่สุด 80 ปี อายุเฉลี่ย 42 ปี การศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาร้อยละ 4 อาชีพแม่บ้าน มีลูก 2-3 คน หรือมากกว่านั้น ทุกคนต้องเผชิญภัยการณ์เป็นหัวหน้าครอบครัวและรับผิดชอบภาระหนักหน่วงไม่ทันตั้งตัว

หลายคนใช้เวลาถึง 3-6 เดือน หรือบางรายอาจเป็นปี กว่าจะยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ !!

เมื่อมีผู้ได้รับผลกระทบฯ เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ การให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ อาจจะไม่สามารถทำได้ทันเวลาและทั่วถึง ซึ่งต้องอุปสรรคในการเยี่ยมเยียนบางพื้นที่ไม่สามารถทำได้อีกต่อเนื่อง ที่สำคัญผู้ได้รับผลกระทบฯ เชิงมีความต้องการให้มีการรวมกลุ่มพอบอกันสิ่งแรกที่ ศวชต. ให้ความสำคัญ คือ ทำอย่างไรให้กู้นสตรีที่เผชิญชะตากรรมเหมือนกันนี้สามารถคุยกันและแบ่งปันกำลังใจกันและกัน

ดังนั้น ปีแรกของการทำงาน ศวชต. เชิญสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ ประมาณ 100 คน มาประชุม ทำความรู้จัก และทำกิจกรรมร่วมกัน เมื่อมีการประชุมครั้งที่ 2 พวกระยะท่อนกว่าครึ่งมีการจัดตั้งเครือข่าย มีแกนนำแต่ละอำเภอ เพื่อจะได้คุยกันและเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กันและกัน

ต่อมา ศวชต. ได้จัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การถูดและยื้นหยักตัวบทน่อง ในจำนวนนี้เป็นการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานเศรษฐกิจพอเพียง ณ ป่าชุมบันนี สามารถสร้างแก่นนำสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ ใน 12 อำเภอ ของปัตตานี รวม 24 คน เพื่อสามารถถูดและให้ความช่วยเหลือเยียวยาชึ่งกันและกันได้อย่างทั่วถึง

การจัดกิจกรรมคงกล่าว ทำให้กันถูดผู้ได้รับผลกระทบฯ เกิดกำลังใจ และเกิดความเข้าใจ ขันตีต่อ กันโดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่มีความต่างทางศาสนาและวัฒนธรรม เกิดความสัมพันธ์ที่ตีต่อ กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ที่เคยให้คำแนะนำและให้กำลังใจชึ่งกันและกัน สมาชิกบางรายเป็นแบบอย่างที่ดีในการถูดชีวิต และเป็นแก่นนำในการให้ความช่วยเหลือถูกผู้ได้รับผลกระทบฯ รายใหม่ ให้ถูกชี้เป็นหัวต่อถูดชีวิต

เป็นหมายต่อไปของ ศวชต. คือ การขยายเครือข่ายแก่นนำสตรีฯ กระตุ้น อำเภอ ถูดชุมชนให้มากขึ้น ศวชต. จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางให้คำปรึกษาและประสานความร่วมมือระหว่าง แก่นนำที่จะเป็นผู้ชูบเคลื่อนการทำางานในพื้นที่ โดยเบลี่ยนสถานะภาพจากการเป็น “ผู้รับ” ให้ กลายเป็น “ผู้ให้”

นอกจากจะถูกชี้ชึ่งกันและกัน สครีฯ กลุ่มนี้ยังร่วมทำกิจกรรมจิตอาสาถูดผู้อ่อนในชุมชน ตัวอย่าง อนาคตอันไกล ศวชต. กำลังขยายเครือข่ายเหล่านี้ถึงส่วนตัวชุมชนมากขึ้น

ชีวิตที่เปลี่ยนไป กับน้ำใจอันงดงาม

แต่ละครั้งของความรุนแรงที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการลอบยิง ลอบทำร้าย หรือโศกนาฏกรรมที่เกิดขึ้น ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ประสบเหตุโดยตรงเท่านั้น แต่ผลกระทบนี้ของเหตุร้ายที่เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่องไปสู่คนรอบข้างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นภรรยา ลูก พ่อแม่ หรือแม้แต่คนซ้างเบื้องอื่น ๆ

‘ครอบครัวภายใน’ คือตัวอย่างหนึ่งที่สะท้อนภาพของความเสียดทานลูกโซ่นี้ได้อย่างชัดเจน ช่วงกลาง พ.ศ. 2550 ศวชาต. พนว่ามีเด็กที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จำนวนมาก จึงได้ส่งหนังสือไปยังโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อขอสำราญชื่อนมูลดังกล่าว จากความร่วมมือเป็นอย่างต่อของแต่ละโรงเรียน ไม่นานนัก ศวชาต. ได้รับหนังสือตอบ

กลับจากโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง พร้อมกับระบุรายละเอียดและจำนวนของนักเรียนเคราะห์ร้ายในโรงเรียนดังกล่าว

แต่นำไปภาณุนั้น โรงเรียนบังให้ข้อมูลอีกว่ามีนักเรียนรายหนึ่งมีพฤติกรรมชาติเรียนบอยจากจุดสังเกตนี้ทำให้ ศวชต. เข้าเยี่ยมเยียนครอบครัวนี้ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2550

ครอบครัวของ ค.ญ. ชารีนา กานา (นามสมมติ) คือเป้าหมายที่ ศวชต. ให้ความสนใจ เป็นพิเศษ

ครอบครัวกานาอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดแห่งหนึ่งใกล้สะพานปลา ภายในบ้านหลังสี่เหลี่ยม แอบบ. ๗ ศวชต. ให้พบกับชายวัยกลางคนรูปร่างผอม ภาระหลักหน้าผากต้านข่ายบุลง ทางซ้ายข้ายอนบอดสนิมที่มาที่เดื่อนโดย นั่งอยู่กลางห้อง จากการซักถามในเวลาต่อมาทำให้ทราบว่าผู้ชายคนนี้คือ ‘อลีฟ’ พ่อของ ค.ญ. ชารีนานั่นเอง

เมื่อติดพูดคุยกับ ‘ยะห์’ ผู้เป็นแม่ของเด็กหญิงที่เพิ่งกลับจากทำงานที่สะพานปลา ทำให้รู้ถึงสาเหตุที่ชารีนาขาดเรียนบอย เพราะต้องญา yat แลอฟเมื่อตอนเช้าไปทำงาน ทำให้เข้าใจครอบครัวนี้มากยิ่งขึ้น ยะห์เล่าให้ฟังอีกว่า ก่อนหน้านี้ อลีฟเป็นอาสาสมัครรักษายาคินแทน (อส.) ผู้ทำหน้าที่อย่างแข็งขัน แต่เขาถูกดูถูกบยิ่งถึงสองครั้งในปีเดียวกันโดยไม่ทราบสาเหตุ ครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 กระสุนพลาสติกเข้าเจ็บขาจึงไม่ได้รับบาดเจ็บ อีก 5 เดือนต่อมา วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2549 ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นอีกครั้ง ครั้งนี้เข้าได้รับบาดเจ็บสาหัส กระสุนโดนเนื้อสมองและกระดูกอกทางตาข่าย

แม้จะสูงตัวเข้ารับการรักษาในทันที แต่กระสุนเจาะเข้าจุดสำคัญการรักษาจึงไม่ง่ายนัก ต้องผ่าตัดสองหจกทั้งแต่ไม่รู้สึกตัวเป็นเวลานานกว่า 3 เดือน โดยมียะห์ค่อยๆ แลกอาการที่โรงพยาบาลตลอดเวลา

91 วันหลังจากเหตุการณ์ดูบอย อลีฟเริ่มรู้สึกตัวเป็นครั้งแรก และเมื่อหมดอพิารณา อาการแล้วว่าเริ่มทรงตัว จึงอนุญาตให้พักฟื้นในห้องธารน้ำต่ออีก 59 วัน ในช่วงนี้ ยะห์ได้จัดหาหมอนวดพื้นบ้านจำนวนมากพื้นผูกล้ามเนื้อของสามีตลอด 2 เดือน ต่อมาหมอนวดเห็นใจที่ต้องเดียบค่าใช้จ่ายจำนวนมาก จึงได้ถ่ายทอดวิชาการนวดแก่ยะห์ เพื่อให้สามารถนวดสามีด้วยตนเองและช่วยลดค่าใช้จ่าย

ช่วงที่อลีฟรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ยะห์ค่อยๆ แลกสารภาพมืออยู่ไม่ห่าง จนไม่สามารถอยู่และเข้าใจสู่โลกได้เต็มที่ แม้ยะห์จะเป็นห่วงลูกมากแค่ไหน แต่ก็ไม่สามารถทิ้งสามีไปได้ ทำให้ต้องส่งลูกบางคนไปอยู่กับญาติ และลูกบางคนต้องติดตามยะห์ไปที่โรงพยาบาลทั้งๆ ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ

“

อีกบัญหาสำคัญหนึ่ง คือ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่ต้องนำไปพับหมอดามนัดที่โรงพยาบาลเดือนละ 2 ครั้ง แต่ละครั้งต้องใช้รถไปกลับ ครั้งละ 700 บาท ค่ายาครั้งละ 4,000 บาท เมื่อเทียบกับรายรับของครอบครัวจากเงินเดือน อส. ของอัตราดอกเบี้ย 7,000 กว่าบาท กับเงินเดือนของยะห์ในโครงการจ้างงานพิเศษอีก 4,500 บาท จึงไม่พอจุนเจือครอบครัว

”

ตามปกติ

หลังจากเหตุการณ์ร้ายฝ่านไปครึ่งปี อัตราดอกเบี้ยที่ขึ้น แต่จากมาตรการลดที่สมองส่งผลให้สัมภาระของเข้าต่างไปจากเดิม อาจมีภาระนั้นรุนแรงและเรื้อรังกว่าเดิม จนต้องกินยาเพื่อบรรเทาอาการดังกล่าว

แม้ครอบครัวจะกอบกู้กันอย่างพร้อมหน้าตั้งเดิม แต่ก็ต้องยอมรับว่านี้ต้องเปลี่ยนไป เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยหักหน้าครอบครัวยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

เดิมที่ ยะห์เพียงทำหน้าที่แม่บ้านอยู่ด้วยกัน ๗ คน แต่ตอนนี้ต้องรับภาระออกนอกบ้านไปทำงานรับจ้างที่สะพานปลาในวันที่มีปลาขึ้นจากเรือ ตั้งนั้น ชาวนากับพี่น้องอีกสี่คนจึงต้องสนับเปลี่ยนกันหยุดเริ่มนปอยขึ้นเพื่อคุ้มแพ่ตลอดทั้งวัน

อีกบัญหาสำคัญหนึ่ง คือ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่ต้องนำไปพับหมอดามนัดที่โรงพยาบาลเดือนละ 2 ครั้ง แต่ละครั้งต้องใช้รถไปกลับ ครั้งละ 700 บาท ค่ายาครั้งละ 4,000 บาท เมื่อเทียบกับรายรับของครอบครัวจากเงินเดือน อส. ของอัตราดอกเบี้ย 7,000 กว่าบาท กับเงินเดือนของยะห์ในโครงการจ้างงานพิเศษอีก 4,500 บาท จึงไม่พอจุนเจือครอบครัว

ปัจจุบันที่อัตราดอกเบี้ยไม่ได้ไปพับหมอดามนัด เพราะไม่มีเงิน เป็นเหตุให้ไม่ได้รับยาอย่างต่อเนื่อง

ส่งผลให้เขามีความณ์คุณเชี่ยว จนถึงขั้นทำร้ายภารยาและลูก ครัวหนึ่งเข้าเคยทบติบห์จนกราถูกไฟประหารหัก แต่ยังที่ไม่เคยโกรธ และตั้งใจคุ้มแลอถีฟเป็นอย่างดี เพียงหวังให้เขายาหายเป็นปกติ

หลังเกิดเหตุดอนบึงครั้งที่สองผ่านไปเมื่อนาน ยังห้ามจากหมายมาหากว่าไว้หน้าบ้าน จากเนื้อหาในจากหมายทำให้ยะที่มีกล้าภาพถีฟกลับไปอยู่บ้านหลังเดิมอีก จึงย้ายครอบครัวไปเรือนบ้าน ในตัวเมือง ยะห์บอกว่ารู้สึกปลดภัย เพราะชุมชนแห่งใหม่นี้มีการรักษาความปลอดภัยอย่างดี อย่างไรก็ตาม อิสนาแอ ถูกชายคนหนึ่งของคลีฟมีความโกรธแคนผู้ที่ดอนบึงฟ้องอย่างเห็นได้ชัด ศวชต. จึงได้ประสานกับนักจิตวิทยาในพื้นที่ เพื่อคุ้มครองอิสนาแอต่อไป

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2550 ศวชต. นำเงินชากาด* ที่ได้จากการรวมของเจ้าหน้าที่ศวชต. จำนวนหนึ่งมอบให้กับครอบครัวบ้าน แล้วเดือนมกราคมปีดังมา ได้ประสานงานไปยังหัวหน้าสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จ.ปัตตานี (พมจ.ปัตตานี) เพื่อขอใช้บริการรถยนต์นำอัฟฟิพับแพทท์ตามนัด การประสานงานดังกล่าวทำให้เจ้าหน้าที่ พมจ. ปัตตานี รู้จักกับครอบครัวบ้านมากยิ่งขึ้น มีการติดต่อและช่วยเหลือครอบครัวนี้อย่างต่อเนื่อง

หลังจากนั้น ยะห์ดีย์บ้านและครอบครัวไปอยู่ในชุมชนแห่งใหม่ ยะห์บึงไม่ลืมเริญ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ รวมทั้ง ศวชต. ไปร่วมงานขึ้นบ้านใหม่

“

เมื่ออัฟฟิได้รับการคุ้มครองอย่างดีจนมีอาการตีขึ้นแล้ว ศวชต. จึงชวนยะห์มาร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแก่นนำสตรีที่ได้รับผลกระทบฯ ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุก 2 เดือน ทำให้ยะห์มีโอกาสได้พบเพื่อนสตรีคนอื่น ๆ จนเกิดความสนิทสนมคุ้นเคยกัน เกิดการแตกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสริมสร้างกำลังใจซึ่งกันและกัน

”

ปลายปี 2551 หลังจากย้ายไปอยู่บ้านใหม่ได้ไม่นาน ยะห์โทรศพที่มาเล่าให้ ศวชช. พงว่า รู้สึกไม่สบายใจ เมื่อทราบข่าวว่าคนร้ายที่ยิงอดีตพี่สักดิจันได้รับการปล่อยตัว รู้สึกว่ามีคนคุยก็ติดตาม จึงกังวลในความปลอดภัย กลัวจะเกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก ศวชช. จึงประสานไปยังปลัดบึงกัน อ.เมือง จ.ปัตตานี ทางปลัดฯ จึงได้ส่งทหารไปคุ้มครองความปลอดภัยในบุญชัน ทำให้ครอบครัวนี้รู้สึกอุ่นใจขึ้น

เมื่ออดีตได้รับการคุ้มครองอย่างดีจันมีอาการดีขึ้นแล้ว ศวชช. จึงชวนยห์ท่านร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแก่นนำสตรีที่ได้รับผลกระทบฯ ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุก 2 เดือน ทำให้ยห์มีโอกาสได้พบเพื่อนสตรีคนอื่น ๆ งานเกิดความสนิทสนมคุ้นเคยกัน เกิดการแตกรสสื่อถ่ายความคิดเห็นและเสริมสร้างกำลังใจซึ่งกันและกัน

ปลายปี พ.ศ. 2551 ศวชช. ร่วมกับสมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ไปเยี่ยมครอบครัวกาบฯ ยะห์และญาติพี่น้องจากต่างจังหวัด ร่วมกันต้อนรับตัวยศความอบอุ่น ยะห์ได้ขอบคุณ ศวชช. ที่ช่วยประสานงานทุกอย่างทำให้ครอบครัวหมดความกังวลใจ และในเดือนตุลาคมนี้ ทางสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี จัดกิจกรรมร่วมกับ ศวชช. เพื่อしながらนำสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ ไปศึกษาดูงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่พัทลุง ยะห์ได้เข้าร่วมโครงการนี้ด้วย เมื่อกลับมา ยะห์จึงเริ่มปลูกผักรอบบ้านเป็นอาหารเลี้ยงคุ้มครัว และช่วยประยัดค่าใช้จ่าย

ต่อมา เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552 ยะห์ทราบว่ามีสมาชิกแก่นนำสตรีคนหนึ่งป่วยเป็นอันพูดยากและพาก้อศัยอยู่เพียงลำพัง ด้วยความที่ยะห์มีทักษะและประสบการณ์การนวดพื้นฟูกล้ามเนื้อสามมี เขายังอาสาไปบันดาลเพื่อนสตรีคนอีกคนถ้าว่างที่บ้าน จนต่อมา ด้วยระยะทางที่ไกลและไม่มีความคล่องตัวในการเดินทาง ยะห์จึงนำเพื่อนสตรีที่ป่วยไปพักร่วมกันอยู่ที่บ้านของตนเองเพื่อให้สามารถดูแลอย่างใกล้ชิดมากขึ้น จนมีอาการดีขึ้นตามลำดับ

ยะห์เป็นคนที่มองโลกด้านบวก คิดทำงานในสิ่งที่ก้าวหน้า มีความพยายามและอดทน กล้ายเป็นเสาหลักของครอบครัวแทนสามีที่ป่วย นอกจากนี้เขายังเข้าร่วมกิจกรรมของ ศวชช. เป็น

ประจำ มีการແດກເປີ່ຍນຮູ້ໃນກໍລຸ່ມເພື່ອນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບາ ທຳໄທ້ເຂົ້າມອງເຫັນອາຊີ່ພເສຣິນ ເຂົ້າກັບອືສນາແອ ບຸຕ່າຍາຍຄນໂຕໄດ້ນໍາວັດຖຸທີ່ມີຢູ່ໃນສຸມຫຸນ ເຊັ່ນ ກະລາມະພວ່າງ ຕອມໄມ້ແລ້ວອົກຫອຍ ມາທຳເປັນພວງຖຸມແຈ ຕອກໄນ້ ແລະເຊື່ອງ ແສ້ກໍາໄປໆຈໍານໍາຍ່າຍເຂົ້າ ແລະຝາກ ສະຫຼຸດ. ຂ້າຍໃນ ການຄ່າງ ຈະ ເປັນກາරຫາຍໄດ້ເສຣິນ

ທາງດ້ານສັກພິຈີຕິໃຈຂອງອືສນາແອທີ່ເຕີມໄປຕ້ອງຄວາມໂກຮົດແກ້ນຜູ້ທຳຮ້າຍບົດ ທັດຈາກໄດ້ ພົບກັນນັກຈິຕິວິທາທີ່ ສະຫຼຸດ. ແນະນຳ ປະກອບກັບການເຂົ້າວ່າມີກິຈການຮອງ ສະຫຼຸດ. ຜູ້ຍ້ວັງ ທຳໄທ້ສັກພິຈີຕິໃຈຂອງເຫົາດີ້ຂຶ້ນ ແລະມີເປົ້າໝາຍຈະເຮື່ອນຕ່ອງໃນຮັບຕົມທາວິທາດັ່ງໃນອານັດ

ປັຈຸບັນ ຄຣອບຄວກການມີຄວາມເປັນອຸ່ນທີ່ຂຶ້ນ ອລື່ພສາມາຮາຊີ້ຈັກຍານຍົດຕີປະຫາມາດ ວັນສຸກວິໄດ້ຕ້ວຍຕົນເອງ ວັບ-ສົງລູກໄປໂຮງເຮື່ອນ ແມ່ນເບາກາຮະໄທກັບຍະໜາກຂຶ້ນ ແລະໄດ້ວ່າມີໂຄຮກການ ພັ້ນຝູ່ສົມຮຽນກາພົກພິການ ຂອງ ພນຈ.ປັດຕານີ້

“ຍະຫຼູ້ສຶກຕິໃຈທີ່ມີຄົນນາເຢີ່ຍມ ໂກຮສັພທີ່ມາພຸດຄຸຍ ຄອຍເປັນຫ່ວ່າເປັນໄຍ ໄດ້ແດກເປີ່ຍນ ຄວາມຫຼູ້ສຶກ ເລວມໄໝເຂົ້າໃຈຂອງໄກມີທີ່ບໍ່ເກີຍາ ຕອນນີ້ພໍອກັນແມ່ກໍ່ອູ້ໄກລ ໄນຫຼັງຈະຄຸຍກັບໂຄຣ ມີຜົນໜ້ອງ ຈະ ຄວ່າມ. ນີ້ແທຮກທີ່ກ່ອຍໂກຮົດທີ່ນາຄາມທຸກໆຫຼູ້ສຶກ ຕອນແຮກກົດໜ້ອຍໃຈທີ່ໄໝໄປກຣສນໃຈ ທັງ ຈະ ທີ່ສາມີ ເປັນຫ້າຮາຍກາຮ ເມື່ອ ສະຫຼຸດ. ເຂົ້າມາຂ່າຍເລື້ອກໜີ້ສຶກມີກໍາລັງໃຈ” ນີ້ຄືອກຳຕອບຂອງຍະໜ້ອງສູກ ດານວ່າຫຼູ້ສຶກອ່າງໄວ້ບ້າງທີ່ ສະຫຼຸດ. ເຂົ້າມາມີບົທາກັບຫຼືວິຕ ແລະຄຣອບຄວກ

ອ່າງໄວ່ກີ່ຕາມ ຄຣອບຄວກຂອງຍະໜ້ອງເປັນເພື່ອຢັ້ງໜຶ່ງໃນຫລາຍ ຈະ ຄຣອບຄວກທີ່ປະສົບຄວາມ ສູງເລີ່ມຈາກເຫຼຸກຮານນີ້ຄວາມໄມ້ສົງນທີ່ ສະຫຼຸດ. ເຂົ້າໄປມືບົທາກັບແລະໄທ້ຄວາມຂ່າຍເລື້ອເນີຍຍາທ່ອ ຈາກກາກຮັສ ແລະບັງຄົນນຸ່ມນັ້ນທີ່ຈະໄທ້ຄວາມຂ່າຍເລື້ອຍ່າງດາວໃນຮູ່ປະບົດຕ່າງ ຈະ ຕ່ອງຄຣອບຄວກ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົດກະທບາທີ່ກ່ອຍໂຄກສ່າຍອື່ນ ຈະ ຕ່ອງໄປ

กลุ่มผู้พิการทุพพลภาพจากเหตุการณ์ความไม่สงบ

จากการรวบรวมและบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงฯ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการการเยี่ยงฯ สาธารณสุขจังหวัด กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โรงพยาบาล กองทุนสมานฉันท์แห่งชาติ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เจ้าหน้าที่ แทนน้ำสตรี ฐานข้อมูลและการลงพื้นที่ของ ศวชต. พบว่า มีผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสที่ต้องถูกนำไปเป็นคนพิการ จำนวนทั้งสิ้น 86 ราย 11 ราย ย้ายที่อยู่ จึงย้ายมาได้ 75 ราย

จากการเยี่ยมของ ศวชต. ทำให้เกิดข้อมูลอีกว่า ผู้พิการเหล่านี้ยังไม่ได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะเมื่อกลับมาพักรักษาตัวอยู่บ้าน ไม่สามารถเข้าถึงบริการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลายรายมีปัญหาด้านสุขภาพจิต การประกอบอาชีพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และยังต้องได้รับการดูแลจากคนในครอบครัว

สภาพเช่นนี้มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้พิการเป็นอย่างมาก พบร้าอย่างที่น่าสนใจจากการณ์ของ “ชาย” และ “สมหมาย” สองผู้พิการที่ยังมีแรงใจหนักแน่นโดยไม่ยอมให้ร่างกายขาดพร่องเป็นอุปสรรคหรือเป็นภาระในการดำเนินชีวิต

ชีวิตของชาย... ชีวิตต้องดู

เข้าบ้านหนึ่ง ขณะที่ “ชาย” (นามสมมติ) ช่างพ่นสีในคู่แห่งหนึ่งของปัตตานี กำลังซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ซึ่งมีน้องชายเป็นผู้ขับขี่ไปทำงานตามปกติ โดยไม่คาดฝันว่าจะเป็นวันที่เปลี่ยนวิถีชีวิตตัวเองไปตลอดกาล

ระหว่างทาง ได้มีคนร้ายใช้อาวุธปืนกราดยิงใส่ โชคดีที่น้องชายปลอดภัย แต่กระสุนสามนัดเจาะเข้าสีหัวศีรษะของชาย เขายังคงรับบาดเจ็บสาหัสและมีผลต่อเส้นประสาท จนกลายเป็นผู้พิการท่อนล่าง มาตั้งแต่ พ.ศ. 2548 ขณะนั้นเขาอายุ 37 ปี

ศวartz. เยี่ยมเยียนผู้ได้รับผลกระทบฯ รายนี้ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2551 ภาพแรกเห็นขณะที่ท่านนั่งในรถเข็น คือ สภาพที่พักอาศัยเป็นบ้านขึ้นต้นเดียวก่อปูน ผนังบ้านเป็นสังกะสี บริเวณรอบ ๆ บ้านมีหญ้าขึ้นรกครึ่งบ้านบิดทางเดินเข้าบ้าน

สภาพที่เห็นในบ้าน คือภาพของผู้ชายคนหนึ่ง รูปร่างผอมสูงโป่ง ผิวขาว น้ำหนักต่ำ ขาดจากใช้เวลาแนะนำตัวและพูดคุยกว่า 1 ชั่วโมง จึงได้ทราบสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชายหลังเหตุการณ์

เข้าเด่าว่า แรก ๆ มีอาการเดี่ยวๆ แต่หลังจากนั้นที่เกิดขึ้นมา ก็เกิดอาการเครียดจนนอนไม่หลับ ทำใจไม่ได้ที่ตัวเองต้องกลับบ้านเป็นคนพิการ นอกจากนี้เขายังต้องดูแลตัวเองมาตลอด เนื่องจากภาระกิจวัลในความปลดปล่อยและไม่กล้าทำงานในพื้นที่ จึงขอไปทำงานที่จังหวัดสุราษฎร์ฯ ภาระยาเบิกดับบนาเยี่ยมเข้าครั้งหนึ่ง แต่หลังจากนั้นไม่เคยติดต่อกลับมาอีกเลย

เมื่อขาดคุรุวิภัตและขาดคนดูแล ตนเองจึงจำใจต้องส่งลูกสาวอายุ 7 ปี ไปพักอาศัยกับยายที่บ้านของยาย เนื่องจากเข้าไม่มีรายได้พอจะซื้อถุงสารให้ ชายหวังว่าเมื่อถูกโคลนน์คงจะพึ่งพาได้ จึงมีลูกเป็นกำลังใจ ทำให้เข้าสู่ต่อไป แต่บางครั้งก็อดน้อบใจไม่ได้กับโชคชะตาของตนเอง

สิ่งที่เขารู้สึกกังวลที่สุดตอนนี้ คือ เรื่องอาหารการกิน เนื่องจากเข้าไม่มีรายได้และอยู่ตัวคนเดียว มีน้ำงช่วยชี้่าอาศัยอยู่บ้านข้าง ๆ มาดูแลบ้านเป็นครั้งคราว และบางครั้งมีเพื่อนมาอนด้วย บางกับสภาพร่างกายที่พิการ และอาการบาดเจ็บที่ยังไม่หาย ทำให้มีผลกัดทับบริเวณก้นหนึ่ง พยายานรักษาและกินยาที่หันไม่ให้แต่ก็ยังไม่หาย เพราะเป็นบริเวณอันตรายได่ง่าย

ชาเริ่มทำก咽ภาพบำบัด โดยการเอาเชือกผูกที่ข้อมือไว้บนเพื่อใช้ออกกำลังกายโดยการยกขาและหัว

ชายกังวลเรื่องการขับถ่าย ต้องกินยา nhuậnหรือยาสันทุกครั้งเพื่อช่วยให้ถ่ายได้ ในขณะที่ไม่สามารถควบคุมการปัสสาวะ เขายังต้องใส่ถุงปัสสาวะตลอดเวลา โดยชี้่อมากจากโรงพยาบาลส่วนกลางในกรุงเทพฯ 900 บาทต่อ 3 กิโลกรัม ถุงแต่ละใบสามารถทำความสะอาดได้กับน้ำได้ประมาณ 3 ครั้ง

สำหรับเรื่องอาหารการกิน มีอาหารเข้าอาศัยโดยวัดตินร้อน ๆ ชงด้วยตนเอง ส่วนมื้อเที่ยงและมื้อค่ำ เข้าฝาฟักห้องใต้บ้านอาหารตะแกรงบ้านที่มาส่งปืนโตวันละ 2 มื้อ คิดค่าบริการต่อวันละ 1,200 บาท

ตอนนี้เขารู้สึกเหงามาก ในแต่ละวันหมกไปกับการรูทีวี มีรีโมทที่เก่าเป็นเพื่อนคู่ใจ พ่อและแม่ของชายเสียชีวิตแล้วทั้งคู่ นานครั้งจะมีญาตินามาเยี่ยมน้ำงเป็นบางครั้ง แม้จะเคยมีบางหน่วย

งานมาเยี่ยมแต่ก็ห่างหายไปนาน เข้ารั้วสักคึ่งที่ ศวชต. มาเยี่ยมเยียนให้กำลังใจ

หลังจากที่ ศวชต. ไปเยี่ยมครั้งแรก และได้เห็นสภาพบ้านที่เต็มไปด้วยหยากไย่ และไม่ถูกสุขาลักษณะ ศวชต. จึงจัดทำโครงการจิตอาสาพัฒนาบ้านให้กับคนพิการ โดยช่วยทำความสะอาด สะอาดบ้าน ถางหญ้ารอบ ๆ บ้าน

จากกิจกรรมดังกล่าวนี้เองทำให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างกันมากขึ้น ผู้พิการรายนี้จึงเริ่มพูดคุยเรื่องของอาชีพการทำกรุงนก ที่ตนเองคิดว่าจะได้ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์และช่วยสร้างรายได้ให้กับตัวเอง

เมื่อได้รับอนุญาติในการดังกล่าว ศวชต. จึงได้ประสานกับวิทยากรมาสอนการทำกรุงนกให้กับชาย พร้อมทั้งประสานแพทบัญชีชาวญี่ปุ่นและผู้ได้รับผลกระทบฯ รายอื่น เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำกรุงนกและผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังช่วยอำนวยความสะดวกในการนำชายไปรับการตรวจสุขภาพเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ปี

ปัจจุบันนี้ ชายมีสภาพเข้าวิตที่คืบหน้า สามารถประคายสูตรกรุงนกได้ เช่นอกว่าหัดทำกรุงนก เพราะอย่างมีอาชีพสร้างรายได้ และต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตอนนี้เหมือนโซคเข้าช้า เมื่อหน่วยทหารในพื้นที่บริจาคเครื่องหินซักมาช่วยทุนแรงในการซัดไม้ทำกรุงนก

จากการพยายามของชายบวกกับกำลังใจจาก ศวชต. ทำให้ชายในวันนี้อารมณ์ดีและสดชื่นกว่าวันนวน มีสุขภาพแข็งแรง หน้าตาดีขึ้น ไม่เครียด สามารถพึ่งพาตัวเองได้และไม่หักกับสภาพร่างกายที่พิการอีกต่อไป

ໃຈສູງເຕີມເປົ້າມາອອນສົມໝາຍ

ປີ 2552 ທີ່ນ ສວຫະທ. ມີໂອກາສໄປເຢືນສົມໝາຍ (ນາມສົມມຕີ) ຂາຍຜູ້ພິກາຣທ່ອນລ່າງຈາກ
ເຫດຖາກຮົນບົນຍິນເມື່ອຫລາຍປຶກອ່ອນທີ່ນ້ຳນັ້ນເຫັນແກບສຸດທ້າຍປະຕາຍຂອບຂອງເມື່ອຍະລາ ຊຶ່ງນັ້ນແລະ
ນອນຄູ່ນັ້ນເບາະຄົມບັນເຕີບໃກດ້ປະຕູເຫັນບ້ານ ເພື່ອໄປເທິກແພດກດທັບຜິວຫັນ

ສົມໝາຍວັນ 55 ປີ ຂ້າວປັດຕານີ້ ມີອ້າວີ່ພັບຮາດແບ່ນໂຄ ຖຸກຍິນເມື່ອວັນທີ 11 ພຸດສິຈິກາຍນ
ພ.ສ. 2549 ເຫຼັດອັນວັກໝາຕັກຄື 70 ວັນ ຈຶ່ງສາມາຮາດລັບມາພັກຮັກໝາຕັກທີ່ບ້ານໄດ້

ແຕ່ດີ່ງກະຈະນັ້ນ ສູງພາພ່າງກາຍຂອງສົມໝາຍກີ່ນໍ່ສາມາຮາດລັບນາແຊີງແຮງເໜື່ອນເດີນ ແຮງ
ກະສຸນຕັດເລັ້ນປະສາກ ທຳໃຫ້ຮ່າງກາຍທ່ອນລ່າງໄວ້ຄວາມຮູ້ສຶກ ກລາຍເປັນຫຸ່ນໃຫຍ່ພິກາຣ ນອກຈາກນີ້
ຢັ້ງມີອາການປ່າຍເວົ້ວອັງອື່ນ ຈະ ໄດ້ແກ່ ແພດກດທັບແລະຕິດເຫຼື້ອຽນແຮງ ທຳໃຫ້ແພທຍ໌ດ້ອງຜ່າຕັດເກາເນື້ອ

หน้าท้องมาปะที่กันและทำการเจาะท้องเพื่อถ่ายทางหน้าท้องแทน อาการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ และหายใจลำบาก อาการเจ็บป่วยดังกล่าวทำให้เข้าต้องแกะเรียบเข้าอกโรงพยาบาลเป็นประจำทุกเดือน สมหมายจึงตัดสินใจข้ายามาอยู่บ้านเข้าใกล้โรงพยาบาลเพื่อความสะดวกในการเดินทาง

อย่างไรก็ตาม สมหมายได้รับกำลังใจที่ก้าวคนในครอบครัวเป็นพลังในการต่อสู้อย่างเข้มแข็ง แม้ว่าเชาเคลคิคมาตัวตาย เพราะไม่อยากเป็นภาระของครอบครัว แต่เมื่อภรรยาและลูกพูดให้กำลังใจทำให้เขามีความหวังขึ้น ทุกวันนี้สมหมายสามารถปรับตัวให้ดีขึ้น เชาเมินคน อารมณ์ขัน คุยสนุก มองโลกในแง่ดี

เชาเข้าใจถึงความสำคัญความสะดวกสำหรับตัวเอง เช่น หัดแปลงจักรยานยนต์ พ่วงข้างให้สามารถขับขี่ด้วยตัวเองได้สะดวก และพากะราไบซ์ของที่ติดต่อกัน แล้วยังประดิษฐ์รอกช่วยยกให้คนเองลุกนั่งหรือยืนไปนั่งบนรถเข็น ชี้งำลงพัฒนาให้รอดดังกล่าวถึงตัวเองให้ยืนขึ้นได้ต่อไป สมหมายบอกผ่าน ศวชต. อีกว่า

“สิ่งประดิษฐ์ที่คิดค้นขึ้นมา สามารถนำไปเผยแพร่ให้ อย่างให้ผู้พิการได้นำไปใช้เมื่อปีนไปญี่ปุ่น

ด้วย”

ปัจจุบันนี้ สมหมายได้เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดปัตตานี ทำหน้าที่จากบัตรคิวที่โรงพยาบาล ในขณะที่ภรรยาหารายได้เสริมด้วยการจำหน่ายถือตองเตอร์ เพื่อเป็นค่าวรรภพยาบ้าดและเป็นค่าเช่าบ้านของครอบครัว

แม้สมหมายมีความพิการซึ่งเป็นผลพวงจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ล่งผลให้เกิดความยากลำบากในการดำเนินชีวิต แต่เชาเก็บต้นรันต่อสู้ที่จะช่วยเหลือตัวเองอย่างถึงที่สุด

สมหมายเป็นตัวอย่างหนึ่งของผู้ได้รับผลกระทบฯ และผู้พิการที่ ศวชต. ไปพบเจอก และรับทราบปัญหา ความเดือดร้อน

ศวชต. ทำให้เพียงเยี่ยมเยียนและพูดคุยให้กำลังใจ ตลอดจนเป็นสื่อกลางเผยแพร่สิ่งประดิษฐ์ที่สมหมายคิดค้นเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้พิการรายอื่นๆ ไป

“

ศวัสดิ์ ทำหน้าที่เป็นสื่อของ การประสานงานระหว่าง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ได้รับผลกระทบฯ เพื่อให้ได้รับการ
เยียวยาอย่างต่อเนื่อง มีการลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงาน
ต่าง ๆ ในการเยี่ยมผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่มีความต้องร้อน
มากเป็นกรณีพิเศษ

”

ศวชต. กับเครือข่าย ความร่วมมือ

การซ่อมเหลือเยี่ยวยาที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั่วถึงนั้น ศวชต. ไม่สามารถดำเนินงานได้โดยลำพัง จึงต้องอาศัยเครือข่ายและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกพื้นที่ การทำงานของ ศวชต. มุ่งเน้นสร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน ดังอยู่นี้
1. ความร่วมมือในองค์กรภายใน ศวชต. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการร่วมภารกิจในการทำงานร่วมกัน มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานเหล่านั้น ศวชต. ภายใต้เป็นภาคีร่วมที่สำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานในพื้นที่ เพื่อทันสมัยและเติมเต็มการทำงานของหน่วยงานที่มีอยู่ นอกจากความร่วมมือจากภาครัฐแล้ว ยังมีความร่วมมือจากภาคเอกชน ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ เช่น สถาบันการแพทย์แผนไทย ศูนย์วิจัยฯ ฯลฯ ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ ที่สนับสนุนให้ ศวชต. สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความร่วมมือในภาคีร่วมที่สำคัญ ศวชต. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ได้รับผลกระทบฯ เพื่อให้ได้รับการเยี่ยวยาอย่างต่อเนื่อง มีการลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในภารกิจในการเยี่ยวยาผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างมาก เป็นกรณีพิเศษ นอกจากนี้ยังได้รับเชิญเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ด้านการเยี่ยวยาแก่หน่วยงานต่าง ๆ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการคณะกรรมการ เข้าร่วมประชุมนำเสนอแนวทางและนโยบายแก่ภาครัฐที่จะทำให้คุณภาพชีวิตของผู้ได้รับผลกระทบฯ ดีขึ้น

3. ความร่วมมือในภาคีร่วมที่สำคัญ ศวชต. ยังขยายไปถึง เครือข่ายด้านอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวิทยากร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาด การสร้างความเข้มแข็งในกลุ่ม แหล่งทุน ฯลฯ เพื่อทำให้การซ่อมเหลือเยี่ยวยาเป็นระบบที่ยั่งยืนมากขึ้นอีกด้วย

องค์กรและหน่วยงานที่ร่วมมือร่วมใจ

หน่วยงานภาครัฐ

1. คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการการเยี่ยงยาผู้ได้รับผลกระทบสืบเนื่องมาจากการณ์ไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ (กยต.)
2. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
3. ศูนย์บริหารการพัฒนาสุขภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศบ.สต.)
4. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
5. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา)
6. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ปภ.)
7. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพฐ.)
9. ศูนย์เยี่ยงยาประจำจังหวัด (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา)
10. ศูนย์สุขภาพจิตที่ 15
11. กรมสุขภาพจิต
12. โรงพยาบาลต่าง ๆ
13. ฯลฯ

ด้านการศึกษา

1. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. มหาวิทยาลัยมหิดล
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
6. วิทยาลัยการอาชีพ
7. วิทยาลัยชุมชน
8. ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดปัตตานี
9. ศูนย์สันติศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล
10. ฯลฯ

องค์กรอิสระ

1. กองทุนสมานฉันท์แห่งชาติ
2. สถาบันวิจัยและพัฒนาสู่สภาพภาคใต้ (วพส.)
3. สถาบันการจัดการระบบสุขาภิบาลภาคใต้ (สรส. ม.อ.)
4. หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อห้องถีนภาคใต้ตอนล่าง (สกว.ใต้ล่าง)
5. ศูนย์ประสานงานเครือข่ายเยาวชน 3 จังหวัดชายแดนใต้
6. ศูนย์นิธิธรรมสมานฉันท์ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
7. กลุ่มสร้างสรรค์สันติภาพ (ส.6)
8. สำนักส่งเสริมสันติภาพและวัฒนธรรม
9. กลุ่มเยาวชนใจอาสา
10. เครือข่ายผู้หญิงเพื่อสันติภาพ
11. มูลนิธิผู้หญิง
12. เครือข่ายผู้หญิงยุติความรุนแรงแสวงสันติภาพ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
13. มูลนิธิบริหารที่มา กฎหมาย ราชอาณาจักร ปัจจานี (องค์กรสาธารณประโยชน์)
14. ชุมชนทนายความมุสลิม
15. สมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย (ยมท.)
16. สถาบันช่าวอิศรา
17. มูลนิธิรพยากรเอรี่
18. มูลนิธิพรีคริค เอ แบร์ท
19. องค์กรด้านเด็กของสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ)
20. สหภาพยุโรป (EU)
21. มูลนิธิผลงานวัฒนธรรม
22. สมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย
23. ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงาน องค์กร กลุ่มคน รวมถึงผู้ที่ให้ความร่วมมืออีกหลายท่านที่
ยังไม่ได้กล่าวถึง ศวชต. ขอถือโอกาสขอบพระคุณทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

มุ่งมองจากเครือข่ายการทำงาน

ตัวบ่งชี้ความจำถักต้านทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งกำลังคน งบประมาณ หรือแม้แต่ทักษะที่เกี่ยวข้อง ศวചต. จึงไม่สามารถช่วยเหลือผู้ดูแลระบบฯ ได้โดยตรง ศวชต. จึงเบริ่งเสน่ห์อน เป็นเพียงคนออกแบบเดือสูทที่เหมาะสมกับแต่ละกรณีของผู้ดูแลระบบฯ แล้วรีบัน ส่งต่อหรือประสานขอรับความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานหรือกลุ่มคนต่าง ๆ ในพื้นที่

ที่ผ่านมา ศวชต. ช้าบชี้ในความร่วมมือจากทุกท่าน ทุกองค์กรที่เขี่ยงหาผู้ตรวจสอบหรือรับผิดชอบในพื้นที่เป็นอย่างต่อ

และนี่คือส่วนหนึ่งของเสียงสะท้อนจากคนทำงานที่มีอุปสรรคการณ์เบิกภักดี

นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ ศอ.บต.

รับผิดชอบงานด้านช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบฯ

“รุ่งข้า ศวชต. จากการประชุมความร่วมมือเรื่องผู้ได้รับผลกระทบฯ ศวชต. ทำงานอย่างเป็นระบบ มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดี สิ่งที่ได้จากการทำงานกับ ศวชต. คือ เที่็นการทำงานที่เขือการทำงานแก่หน่วยงานอื่นทั้งด้านวิทยากร ศวชต. เป็นแหล่งบริการทางที่ดี แต่สิ่งที่อยากเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ศวชต. ควรมีการประชาสัมพันธ์หน่วยงานให้มีเป็นที่รู้จักมากกว่านี้”

หัวหน้ากลุ่มงานจิตเวช

โรงพยาบาลสมเด็จพระบูพราษฎรบุรี จ.ปัตตานี

“โดยภาพรวมแล้วการทำงานของ ศวชต. ถือว่ามีความพร้อมสมบูรณ์ในด้านข้อมูลโรงพยาบาลได้ใช้บริการจาก ศวชต. ทั้งในด้านวิทยากรและແຄบเปลี่ยนข้อมูล เช่น ทางโรงพยาบาล มีโครงการจะทำงานในโรงเรียน ต้องมีการเตรียมข้อมูลซึ่งต้องปรึกษากับศวชต. ว่าควรจะต้องใช้ข้อมูลอะไรบ้าง ส่วนที่ต้องแก้ไข เช่น ควรระวังในการใช้คำพูดที่อาจมีผลต่อจิตใจผู้ได้รับผลกระทบฯ นอกเหนือนี้ การทำงาน ศวชต. ยังสามารถบูรณาการการทำงานกับทางโรงพยาบาลได้มากกว่านี้ เช่น เมื่อทาง ศวชต. จะไปเยี่ยมรายใหม่ให้บอกกับทางโรงพยาบาล เพื่อมีข้อความร่วมกัน โรงพยาบาลจะลงป้ายบนรายใหม่ที่จะโทรศัพท์บอกทาง ศวชต. มองว่าจะทำได้ดี”

ประธานกลุ่มสตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ

จังหวัดปัตตานี

“ศวชต. เก็บข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบฯ ได้ละเอียด ลึกซึ้ง เจาะลึก โดยเฉพาะสภาพปัญหา และไม่ได้มองถึงภาพรวมอย่างเดียว แต่ยังชี้แนะ ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่มีความลำบากจริง ๆ ตรงกับความต้องการของผู้ได้รับผลกระทบฯ เอง ทำให้เห็นคุณค่าและมีสภาพชีวิตที่ดีขึ้น เจ้าหน้าที่บริการดี เป็นกันเอง รวมถึงให้คำปรึกษาที่เกี่ยวกับผู้มีปัญหา และการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ศวชต. จะเชิญหน่วยงานอื่นมาพบปะตัวอย่าง ทำให้ได้รับความรู้เป็นแนวทางว่า จะทำอย่างไรให้ผู้ได้รับผลกระทบฯ สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ หากเป็นไปได้อยากให้จัดการประชุมแบบต่อเนื่อง เพื่อที่ผู้ได้รับผลกระทบฯ จะได้รู้จักและเรียนรู้กันและกันมากขึ้น”

ແກນນຳຜູ້ໄດ້ຮັບຜລກຮາບາ

ຈ.ປັດຕານີ

“ກຳພູດໃຫ້ກຳລັງໃຈກັນແກ່ກຳເຕືອງ ສາມາດາທ່ອຂໍວິທະຍອງກົນໄປໄສ້ມາກາ ມີເງິນທອງເທົ່າໄກຮ່ວມມື້ກໍ່ຂໍ້ຄວາມສຸ່ນໄມ້ໄດ້ ອຸ່ນທີ່ໃຫ້ກົດໆເຫັນກົນ ອາຍາໃຫ້ທຸກຄົນໃຊ້ເວລາທີ່ມີໜ່ວຍເຫຼືອຄົນອື່ນໃຫ້ໄດ້ ປະໂຍບຸນີ້ດີກວ່າ ກຳລັງໃຈທີ່ປັບໄດ້ຮັບຈາກ ສະຫະກຸດ. ແລະຈາກທຸກຄົນເປັນຄວາມອິນເອນທີ່ມີຄ່າ ບໍ່ມີຈຶ່ງອຍາກ ໄຫທຸກຄົນແລະທຸກໜ່ວຍງານມີໜ້າໃຈຕ່ອກັນນາມາກກວ່າທີ່ເປັນອຸ່ນ ເຊື່ອກວ່າສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະສາມາດຊ່ວຍແກ້ ປັບປຸງທີ່ເປັນອຸ່ນໄດ້”

ປະຫານກລຸ່ມສຕ່ຽ່ງໄດ້ຮັບຜລກຮາບາ

ຈັງກວັດຍະລາ

“ສະຫະກຸດ. ເປັນຫຼຸນຍັງປະສານງານທີ່ໄດ້ເຂົ້າມາຊ່ວຍເຫຼືອຍ່າງມີຮັບບັນ ມີການຈັດວຽກທຳໄຫ້ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜລກຮາບາ ໄດ້ຮັບທາວບສີທີ່ ແລະມີໂອກາສແສດງຄວາມຄິດເຫັນວ່າມັກັນຄື່ງສິ່ງທີ່ພວກເຮົາຕ້ອງການ ຂົງ ໆ”

ປະຫານກລຸ່ມສຕ່ຽ່ງໄດ້ຮັບຜລກຮາບາ

ຂ.ຈະນະ ຈ.ສົງຂາ

“ສະຫະກຸດ. ມີການຄິດຕາມໜ້າກຽວງານຜູ້ໄດ້ຮັບຜລກຮາບາ ຕລອດເວລາ ມີການສອບຄາມ ປະເມີນ ພັດກາຣັຈກິຈກາຣນະຫວ່າງແມ່ກັບຄູກ ແລະໄໝ່ທອດທິງຜູ້ໄດ້ຮັບຜລກຮາບາ”

ຕົວແນ່ນຜູ້ໄດ້ຮັບຜລກຮາບາ

“ກຳລັງໃຈແລະສິ່ງທີ່ ໆ ຈາກ ສະຫະກຸດ. ແລະຄົນຮອບຂ້າງທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອປະສານງານໃນເວົ້ອງສີທີ່ ດ່າວ່າ ໆ ທີ່ກວດໃຫ້ຮັບ ທຳໃຫ້ຜົນມີກຳລັງໃຈນາກເຊື້ນ ແລະຈະຂອອຍຸທີ່ນີ້ໄປຈານຄື່ງທີ່ສຸດ ສໍາຫຼັບຄົນທີ່ໄດ້ຮັບ ຜລກຮາບ ສິ່ງດຳເກີຍທີ່ມີຄ່ານາມາກກວ່າເງິນທອງຕື່ອກາເຢືນເຢືນໃຫ້ກຳລັງໃຈກັນແລະກັນ”

ความรู้สึกของคนทำงาน

การทำงานของ ศวชต. เป็นงานที่ต้องใช้ 'ใจ' ในการทำงาน ที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่มีความรู้สึกว่า การให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำผู้ที่มีความลำบาก ทุกข์ยาก แล้วทำให้เขากลับมายิ่มได้ คนทำงานก็จะพ洛ยมีความสุขไปด้วย การทำงานลักษณะนี้ เป็นการยกระดับจิตใจ และจิตวิญญาณของคนทำงานให้เป็นคนดี ถึงแม้ว่าการทำงานในบางครั้งจะต้องเผชิญกับภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบ แต่ด้วยใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตา ทำให้สามารถเป็นเกราะกำบังและก้าวข้ามความทุกข์ไปได้ และนี่คือคำพูดส่วนหนึ่งที่กลั่นมาจากใจของเจ้าหน้าที่ ศวชต. นับเป็นระยะเวลางานนี้กว่าแล้วที่ได้ตั้งศูนย์นี้ขึ้นมา มันช่างรวดเร็วมาก เมื่อย้อนไปถึง

วันแรกของราชตั้งศูนย์ มีการประชุมหารือแต่ละสภาคấp ซึ่งเรามองภาพไม่ออกเลยค่าศูนย์ ศวชช. จะดำเนินการไปในทิศทางใด

แต่เมื่อรายละเอียดผ่านไปสิ่งที่เราได้ประชุมกันทุกสภาคấpนั้นมันเป็นบททดสอบให้รับรู้ว่าในปัญหาของแต่ละคนเพื่อหาวิธีการนำมานำแก้ไข และปรับปรุงการทำงานให้เข้าไปเรื่อยๆ

เดลลงพื้นที่นั่นคือการต้องเลี้ยวค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่น ค่าน้ำมัน ค่าของเสื่อม เสื่อรัถสองแท่ง ซึ่งเป็นการใช้จ่ายต่างๆ ยึดแนวทาง “ประยัดสุด ประโยชน์สูง”

การลงพื้นที่ในช่วงแรก ๆ ต้องอาศัยความอดทนยิ่งนัก ทั้งระยะเวลาที่ไม่คุ้น รวมถึงภาพบรรยากาศสังขั้งทางที่ผ่านมีแต่ป่าบึงทดลองเดินทางทำให้รู้สึกความไม่ปลดปล่อย แต่เมื่อได้สัมผัสรักษาบ้านหลาย ๆ ที่ ความยากลำบากก็ได้จากหาย เพราะชาวบ้านให้ความไว้วางใจ ประกอบกับภาระงานตามด้วยที่ใช้สื่อสาร บ่งบอกถึงความเป็นมิตร ผู้ได้รับผลกระทบฯ จะชวนชื่นบ้านด้วยหน้าที่ยิ่งแย้ม เป็นมิตร ลังเกตได้จากการเตรียมปูเสื่อริ้วเด้งหน้า ได้เจอกับพูดคุยกับผู้ได้รับผลกระทบฯ พนักข้อมูลที่หลากหลาย ที่เราไม่สามารถหาที่ไหนได้ อีกทั้งยังได้สัมผัสถูกน้ำตาแห่งความสูญเสีย เป็นบทเรียนที่มีความหมายหลายเท่าเมื่อเบริญบับการนั่งเรียนในห้องเรียน

ศาสนาไม่ได้แบ่งแยกความเป็นอยู่ บางครั้งการลงพื้นที่สัมผัสถูกผู้ได้รับผลกระทบฯ ทำให้เรารู้สึกว่าปัญหาของเรานั้นมันเล็กน้อยเทียบไม่ได้กับผู้ได้รับผลกระทบฯ เลย รู้สึกประทับใจที่ผู้ได้รับผลกระทบฯ ให้ความร่วมมือ ให้ความไว้วางใจ ความเป็นกันเอง รู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบฯ รู้สึกใจ疼ที่ทำหน้าที่ของตนเอง

..... ถ้าเราทำตัวความบริสุทธิ์ใจ ผลตอบแทนคือ ความอิมใจ (ได้รับผลบุญจากพระเจ้า) กับสิ่งใจแล้ว แต่สิ่งที่ประทับใจมากที่สุด คือ การที่ผู้ได้รับผลกระทบฯ สะท้อนมาว่า รู้สึกใจ疼ที่น้อง ๆ มาเยี่ยม มากับลังใจ

“ทุกรั้งที่ลงพื้นที่รู้สึกเครียดและกังวลโดยเฉพาะพื้นที่ที่เสียงและอันตราย ไม่ทราบว่าลงพื้นที่ไปแล้วจะสามารถนี้รีวิตรอต่อให้อีกหรือเปล่า แต่ก็พยายามพยายามป้องใจตัวเองว่าคงไม่มีอะไร นึกถึงผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่กำลังรอการช่วยเหลือจากเรา แต่พอได้พบแล้วได้พูดคุยกับผู้ได้รับผลกระทบฯ เห็นรอยยิ้มของความศรัทธาที่มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานมาเยี่ยม ทำให้เรารู้สึกหายเหนื่อย รู้สึกว่าเราเป็นส่วนหนึ่งที่คอยให้กำลังใจเขา ไม่ทอดทิ้งเขา ทำให้เข้า เชื่อมแข็งและลูกชื่นสู้ต่อไปได้”

การทำงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มีความตื่นเต้นมาก คนทำงานทุกคนก็เครียด และหลาย คนอาจจะไม่กล้าลงมาทำงาน อายุ่กว่าแต่มาทำงานแค่ผ่านสามจังหวัดก็ยังไม่กล้า เพราะนั้นหมาย ถึงว่า อาจจะเป็นเพรากการน้ำเสนของลือต่าง ๆ เตี้ยงกับความรุนแรงที่เกิดขึ้น ทำให้ทุกคน รู้สึกกลัวมาก แต่เราในสูบนคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก่ออย่างเห็นพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนใต้ลงบังคับโดยเรื่า เกตางานอาจมีกลัวบ้าง แต่ก็ยินดีที่จะทำงานและช่วยเหลือคนใน พื้นที่สามจังหวัดต่อไป แต่ถ้าทุกคน ทุกหน่วยงานร่วมมือกันและช่วยเหลือกันอย่าง จริงจังและจริงใจเหตุการณ์ในสามจังหวัดก็คงสงบได้โดยเรื่า

เมื่อลงพื้นที่ ถ้าถามว่ากลัวไหม? แน่นอนทั้งกลัวอยู่แล้ว แต่ความกลัวไม่ได้เป็นอุปสรรค เพื่อระดับความกลัวที่บ้านเนย ๆ ก็ต้องตาย ถูกออกมานำทำงานช่วยเหลือคนอื่นดีกว่า ถึงจะ ตายก็ตายอย่างน่าภาคภูมิใจ ที่ได้ตายในขณะกำลังช่วยเหลือผู้อื่น อย่างไรก็ตามก็ต้องไม่ประมาท และระวังอยู่เสมอ “ที่สำคัญเรามีข้อสอบ ที่คุ้ยช้ำเราเสมอ ไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาใด พระองค์ ทรงกำหนดไว้แล้ว ว่าเราจะตายอย่างไร? ตายเมื่อไหร่? และตายที่ไหน?”

เราเห็นสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มบ้านชาย ทำให้เราลับมาคิดว่า “เรา ขลัยมุ ลิดลาษما ก็แล้ว ที่เรามีชีวิตความเป็นอยู่ดีกว่าคนอีกหลายคน ๆ คน” ทำให้เราเริ่มอยากรажาง ด้านนี้มากขึ้น อย่างมีใจที่เป็นอาสา อย่างมีส่วนช่วยเหลือกลุ่มนี้บ้าง เมื่อว่าเราจะไม่สามารถ ช่วยเหลือได้ทุก ๆ อย่าง แต่ขอแค่ได้ลงมือทำอะไรบ้าง ก็รู้สึกอุ่นใจ เราไม่ได้ต้องการให้คนอื่น เห็นว่าเราทำงานเพื่อเอาหน้า แต่เราลับคิดว่ามันเป็นหน้าที่ที่เราในสูบนคนในพื้นที่ต้องทำ ต้อง ช่วยเหลือกัน อย่างสุกความสามารถ และให้รับความสนใจเป็นกันเองระหว่างเจ้าหน้าที่กับ คนในพื้นที่

ก้าวต่อไปของ ศวชต.

เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีผู้ได้รับผลกระทบฯ รายใหม่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ศวชต. จึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือเยียวยาที่ทำมาแล้วให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยมีการลงพื้นที่เพื่อติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ศตรีผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่มีความเสี่ยงครัวเรือน เป็นกรณีพิเศษ เด็กที่ประสบเหตุ และผู้พิการจากเหตุการณ์ต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการติดตามรับทราบปัญหาความเสี่ยงของผู้ได้รับผลกระทบฯ เหล่านี้อย่างต่อเนื่อง และใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและกำหนดทิศทางการทำงานให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสืบค้นผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่ตกสำรวจจากภารรู้ให้เข้าสู่ระบบการให้ความช่วยเหลือเยียวยา

การพัฒนาแผนนำและการพัฒนาอาชีพ ถือเป็นหัวใจหลักสำคัญของงานเยียวยาของศวชต. ที่จะทำให้ผู้ได้รับผลกระทบฯ เกิดความเข้มแข็ง มั่นคง ดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง ทั้งสามารถให้ความช่วยเหลือชั่วคราวและกันในกาลุ่มผู้ได้รับผลกระทบฯ ด้วย

ศวชต. เห็นถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายจิตอาสาในการทำงานที่มุ่งสร้างและพัฒนาคน และหน่วยงานในชุมชน เช่น อบต. และเครือข่ายอื่น ๆ ในพื้นที่ ให้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นเครือข่ายในการทำงาน

ก้าวสำคัญต่อไปของ ศวชต. จะมุ่งเน้นเป็นศูนย์ประสานงานทั้งทางด้านวิชาการ และด้านการให้ความช่วยเหลือ โดยให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านวิชาการเรื่องการให้ความช่วยเหลือเยียวยา การทำงานที่เป็นระบบ การพัฒนาอย่างลุ่ม การพัฒนาด้านอาชีพ และการจัดการระบบข้อมูลที่มีความถูกต้อง สร้างความเข้มแข็งให้ผู้ได้รับผลกระทบ และชุมชน รวมไปถึงสังคมเกิดความเข้าใจ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความสมานฉันท์ ซึ่งจะนำไปสู่การช่วยเหลือชุมชน โดยชุมชน

**ศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ
จากเหตุความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้
(ศวชต.)**

ศวชต. ปัตตานี

ที่อยู่ : อาคาร 51B ชั้น 3 ห้อง 310
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000
โทรศัพท์/โทรสาร 073-334088
อีเมล์ : dsccpsu@gmail.com
เว็บไซต์: <http://medipe2.psu.ac.th/~dsc/>

ศวชต. มนร. (นราธิวาส)

ที่อยู่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
ถ.ระแหงมาราดา อ.เมือง
จ.นราธิวาส 96000
โทรศัพท์/โทรสาร 073-511456
เว็บไซต์: <http://dsc.pnu.ac.th/>

ศวชต. ยะลา

ที่อยู่ : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา
ชั้น 1 ถ.เทศบาล 1 ต.สะแตง อ.เมือง
จ.ยะลา 95000
โทรศัพท์/โทรสาร 073-222010 ต่อ 123

บ้านทิศตะวัน สะพานเชื่อมชุมชน

ติดตามเรื่องราวกำจังนของคงหนูเงินสาวหัวใจพยัคฆ์
ในโครงการบูรณะทั่วอาษา มหาวิทยาลัยลงขาดนศรีบท
(บ. มธ.)

เด็กพื้นสwy ด้วยชุมชน

ประสบการณ์การทำงานในชุมชนของบ้านที่老子

“ໂຄງການເຮືອນຮູ້ຮ່ວມກັນສົ່ງເລີເຣີນແລະໄກ້ປັບຖາລຸກພະຍົດ
ປັກໃນດີກສູບຢ່າດີກເລີກ” ນັ່ນຕ້ອງຢ່າງຂອງການມີສ່ວນ
ຮ່ວມຈາກໂຄງການເບີນທີຕອກສາ
ມທກວິທາເສີຍລົງຂລານຄຣິນທີ (ປອ.ມວ.)

ຈົດກຳນາຍຂ່າວ ຮອບຮູ້ສຸຂກາວະໃຕ້

พบรีวิวการทำงานของบุคคลากร

และความรู้จากงานวิจัยได้ในด้านนายช่างครอบสุขภาวะ: ตัว

สื่อความรู้น่าสนใจ

วีซีดีสื่อการสอนเพศศึกษา
‘ก้าวสู่วัยรุ่นของนูริดา’

วีซีดีสาธิตการออกกำลังกาย
ด้วยการใช้ยางยืด

วีซีดีสาธิตการรำทะบองเชิงจิตร์

วีซีดีเบ็ดเตล็ดแนวทางการทำงาน
นายแพทย์สุรินทร์ จุติธรรมกิจพันธ์

ติดต่อขอรับได้ที่ ฝ่ายสื่อสารสื่อสารฯ วพส. โทร. 074-455150

ศวสส. มีวิธีทำงานที่คุณรังเกตคำว่า “วิชาการ” คำว่าวิชาการในที่นี้หมายถึงว่าไม่ใช่ช่วยเหลือดูไปโดยไม่รู้สถานการณ์ก็สามารถเป็นจริง เช่น ไม่รู้ว่าผู้ได้รับผลกระทบมีจำนวนเท่าใด อยู่ที่ไหนบ้าง มีความเดียวหายอย่างไร ให้รับการเยี่ยวยาเพียงพอทั้งดึงหรือไม่ จะทำอย่างไรอีกบุรุษวิถี สังคม เศรษฐกิจ มีองค์กรใดที่อยู่ในช่ายจะให้ความช่วยเหลือได้ แต่ยังไม่ได้ช่วย เพราะ “ไม่รู้”

“วิถีทางแห่งการเยี่ยวยาด้วยใจและการสร้างความรู้ จึงเป็นหนทางสร้างสังคมสันติสุข”

วิธีทำงานของ ศวสส. จึงสำคัญยิ่งนัก ขอให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้สนใจวิธีทำงานเช่นนี้ แล้วช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนกลุ่มเล็กๆ ที่เรียนรู้ สร้างความรู้ ให้ความรู้ ใน การแก้ปัญหาชีวิต สังคม เศรษฐกิจ ให้ ‘กลุ่มเพื่อชีวิต’ เช่นนี้เกิดขึ้นเต็มพื้นที่ทั่วประเทศ ศานติสุขจากพึงบังเกิดขึ้น”